

فرامرزنومه

(برگزیدهٔ سروده‌های مازندرانی ۱۳۵۳-۱۳۸۰)



احد قربانی

نشرماز

گوتنبرگ، ۱۳۸۰

قربانی، احد
فرامرز نومه
چاپ نخست: ۱۳۸۰
انتشارات ماز
سوئد، گوتنبرگ
نشانی:

ahad.ghorbani@gmail.com
http://hem.passagen.se/ahad_ghorbani/

پیشکش به دخترم مریم

متن مازندرانی این اثر با لهجه مازندرانی روستاهای شرق شهرستان
دماوند (دهنار، هویر، مومج، یهر، کاهنک، آرو) و، شاهی (قائمشهر) و
روستاهای اطراف آن نگاشته شده است.

راهنمای نگارش مازندرانی به لاتین

حروف بی صدا (consonant)

ZH	ژ	G	گ	B	ب
GH	ق، غ	M	م	T	ت، ط
K	ک	V	و	J	ج
L	ل	P	پ	H	ح، ه
N	ن	S	ث، س، ص	D	د
Y	ی	CH	چ	R	ر
		KH	خ	SH	ش
		Z	ز، ذ، ض، ظ	F	ف

حروف صدادار (Vowel)

A (abr, adab, Ali, bar) آ (زبر یا فتحه) مثلن در ابر، ادب، علی، بر

E (edaare, esm, derakht) ا (زیر یا کسره کوتاه) مثلن اداره، اسم، درخت

O (otaagh, pol) اُ (پیش یا ضمه) مثلن اتاق، پل

U (rud, ud, ghu) او (چون تلفظ او سوم شخص مفرد) مثلن رود، عود، قو

I (Iran, miz, dir) ئی مثلن ایران، میز، دیر

AA (aab, aali, baar) آ (آی یا کلاه) مثلن آب، عالی، بار

EE (eellat, deel) اِ (زیر یا کسره کشیده) مثلن علت، دل

OU (poul) اُو (پیش یا ضمه کشیده) مثلن پول

این نومه‌ی دله خوندنی (در این نامه می خوانید):

(صفحه)	شر نوم (نام شعر)
رویه	
۹	بهار کار تک در بمو (بهار است، کار شروع شد)
۱۲	ت پلی (پیش تو)
۱۵	مازرون ویشه (جنگل مازندران)
۱۸	خدافظ ایران (بدرود ایران)
۲۱	در شونه ت دس کار (گره با دست تو گشوده می شود)
۲۴	تواب
۲۵	جنگ ب منی (جنگ بی معنی)
۲۷	ننا ۱ (مادر ۱)
۲۹	همصوحبت (هم کلام)
۳۱	زنده-جدائی
۳۲	م غم (غم من)
۳۳	نواجش (سوگچامه)
۳۸	گپ بزنین! (حرف بزنین!)
۵۲	مازرون دشتی (دشت مازندرانی)
۵۳	آبشار طلا می (آبشار طلا زلف)
۵۴	درد حمله کنده (درد حمله می کند)
۵۵	ارمون (آرمان)
۵۶	م ر ونه (دلَم می خواهد)
۵۷	ننا ۲ (مادر ۲)
۶۴	همگون خش بمونی (همگان خوش آمدید)
۶۷	آدم اهیون (آدم و حیوان)
۶۸	دتا دید (اختلاف نظر)
۶۹	ش اسبون دمبه تره، بی بتاجن (اسبانم را به تو می دهم، بستان و بتازان)

۷۵	اتتا اتتا سره (یک یک مساوی)
۷۶	فرامرز ۱ (مهاجر ۱)
۸۴	غریب کیجا (دختر مهاجر)
۹۲	همزوون (همزبان)
۹۴	وارش (باران)
۹۷	فرامرز ۲ (مهاجر ۲)
۱۰۳	تا سال دیگه (تا سال دیگه)
۱۰۹	ت خلق اُخو (اخلاق تو)
۱۱۰	برو بخوندیم (بیا آواز بخوانیم)
۱۱۵	دتر نازدار (دختر نازدار)
۱۲۶	سرما غوربت (مهاجرت سرد)

باہارہ کار تک درہمو

تا چش کار کنده
سبزه ہسہ اُ
دار درخت

دشت پر او
گرما جان گیر
رطوبت ہسسکای سہون
تیل گوشت تاش
سکون مار دوش عرق جا دماس

تیم جار:
دسس آ تیل
دشت:
لینگ آ تیل
بینج جار:
رطوبت آ جوونی

تارم و دمسیا

کی کارنہ، چتی کارنہ؟
کی خرنہ، چتی خرنہ؟

اردیبہشت ۱۳۵۳
ملک خیل، شاہی

بهار است، کار شروع شد

تا چشم کار می کند
سبز است
دار و درخت

شالیزار پر آب
گرما توانفرسا
رطوبت سوهان استخوان
گل تراشنده گوشت
کودکان با عرق پشت مادران چسبانده

تیمجار:
انگشتان و گل
دشت:
پا و گل
شالیزار:
رطوبت و جوانی

طارم و دمسیاه

چه کسی می کارد، چگونه می کارد؟
کی می خورد، چگونه می خورد؟

اردیبهشت ۱۳۵۳
ملک خیل، شاهی

Baahaare kaare tek dar bemu

Taa chesh kaar kende

Sabze hasse o

Daar o derakht

Dasht per ou

Garmaa janegir

Retoubet hassekaaye sehoun

Tiil goushe-taash

Sekoun maare dush areghe jaa demaas

Timejaar:

Dass aa tiil

Dasht:

Ling aa tiil

Binjejaar:

Retoubet aa jevouni

Taarem o demsiya

Kii kaarne, cheti karne?

Kii kherne, cheti kherne?

May, 1974
Malek-Kheil, Shaahi

ت پلی

ت پلی دار سوز تره
پرپرک بال رنگین ت
ت پلی خرتو روشن تره
نارنج باهار خشبو ت
ت پلی تیرنگ ویشته باهاره کنده

ت پلی دار ساهه، انجیل پچ ماه ویشته مزه دارنه
ت جا هوزی جان غمه شورنه
دریو ماهی یه گهروئه، بلبیل خونش ونه گهره سری

ت پلی لگن مشت پرتقال کیجای سر
م دل اشکندنه، امما ونه گردن ر نا

ت پلی ورف ویشته سما کنده هوا
ت چشم زمسسون دراز شوی دله سون افتابه
ت عاشقونه نقل آ گوشمجیک تاری اُسرما رمن

ت پلی خنده پیچاک تره خش تجات
ت پلی زانو پرت تره
خیال مرز شکن ت

ت پلی دنیا قشنگ تره، فردا روشن ت
ت پلی خو حقیقته، ارمون برسی

پیش تو

پیش تو درخت شاداب تر است
بال پروانه رنگین تر
پیش تو آفتابگیر روشن تر است
بهار نارنج خوشبو تر
پیش تو قرقاول بیشتر در بهار آواز زوج طلب سر می دهد

پیش تو سایه درخت در مرداد ماه لذت بخش تر است
با تو آب تنی غم جان را می شوید
دریا گهواره ماهی هاست و آواز بلبل لالائی شان

پیش تو طشت پر از پرتقال بر سر دختر
دل مرا می شکند، اما گردن دختر را نه

پیش تو برف طولانی تر در آسمان می رقصد
چشمانت آفتابی است در شب های دراز زمستان
داستان ها و پچیچه های عاشقانه ات سرما و تاریکی را می تاراند

پیش تو خنده فراوان تر است و بوسه پویا تر
پیش یو زانوان پر توان تر
خیال مرزشکن تر

پیش تو دنیا قشنگ تر است، فردا روشن تر
پیش تو رویا واقعیت است، آرمان نایل

Te Palii

Te palii daar souz-tere
Parpareke baal rangin-te
Te palii khertou roushentere
Naarenje baahaar kheshboute
Te palii tireng viishte baahaare kende

Te palii daar saahe, angiil paje maah viishte meze daarne
Te jaa houzi jaane qhamme shourne
Deryou maaheiye gahroue, belbele khounesh vene gahre sari

Te palii lagene mashte perteghaal kijaaye sar
Me deelle eshkendene, amma vene gerden re naa

Te palii varf viishte semaa kende hevaa
Te chesh zemessoun deraaze shouye dele soune eфтаabe
Te aasheghoune nagh aa goushmejiik taari o sermaa ramen

Te palii khande piichaak tere khesh tejaate
Te palii zaanou per ghet tere
Khiyaal marz-sheken te

Te palii denyaa ghasheng tere, ferdaa roushen te
Te palii khou haghighte armoun baresi

Tabessoun 1353
Taarsikeka, Shaahi

مازرون ویشه

خونش

سوائی تا نماشون اما کمبی کار
خالی نون خرمبی، شوم آ قیل ناهار
کل کمبی دشته، کارمی بینج جار
تسپه انجه، شومبی ش نفار

سوز سوز سوز، مازرون ویشه
اما زمبی غم ریشه ر تیشه

خاخر آ مارون، ب سر آ زون
گرم تابسون آ عرق شندون
کندو خرنه لینگ، رطوبت هسسکا
دس نکشمبی اومید آ ارمون جا

سوز سوز سوز، مازرون ویشه
اما زمبی غم ریشه ر تیشه

خرداد ۱۳۵۵
شاهی

ترانه

جنگل مازندران

ما صبح تا شب کار می کنیم
نان خالی صبحانه و نهار ماست
زمین شخم می کنیم، برنج می کاریم
پای برهنه، تن کوفته به نفار می رویم

جنگل مازندران سر سبز است
ما تیشه به ریشه غم می زنیم

خواهر و مادر ساکت و آرام
تابستان گرم عرق ریزان
زالو پا را می خورد و رطوبت استخوان را
از امید و آرزو دست نمی کشیم

جنگل مازندران سر سبز است
ما تیشه به ریشه غم می زنیم

خرداد ۱۳۵۵
شاهی

انجه: ریز، خرد، بلغور، بسیار خسته و کوفته

Mazeroune vishe

Sevaei taa nemaashoun emaa kembi kaar
Khaali noon kherembi shoum aa ghilnaahaar
Kel kembi dashte kaarmi binje-jaar
Tesaape anje, shoubi she nefaar

Souze souze souze, Mazeroune vishe
Emaa zambi ghame reshe re tische

Khaakher aa maaroun be sar aa zevoun
Garme tabesoun aa aregh-rizoun
Kandu kherne ling retoubet haseghoun
Das nakeshembi oumid aa armoun

Souze souze souze Mazeroune vishe
Emaa zambi ghame reshe re tische

Khordaad 1355
Shaahi

خدافظ ایران

بدرود مه خنه، مه جان وطن
اهلمبه شومبه این کوه بلن
جول جول دره، اسبه سر سره
سوز بینج جار، جنگل پرداز
ممرز اُ توسکا، بلبل اُ میچکا
پرسرو روآر، جان پر آ مار
دریوی جان بخش، سما دور تش
کویر داغ اُ سوز چراخار
اسیر وطن، خدا نگهدار

وطن م دل آ، وطن م قرار
مردم م خجیر، مردم م پرکار
خشی وشون جا، ها کرده فرار
خامبه نوینم، هرگز شمه زار

من در فرامرز، گل کنده تتی
هرجا که شومبه، دل دره پئی
م دل توسسه، ندارنه قرار
امه میون آ، بلن حصار
ت وارین جانا، هیچکی نونه
مه چش فرامرز، خش خو نشونه
ت وارین جانا، هیچکی نونه
مه گلی غوربت، او جر نشونه
خامبه پر بیرم، بیم ت پلی
بخوندم ت جا، گلی ب گلی

۱۳۶۴/۵/۳

باکو

بدرود ایران

بدرود خانه من، وطن عزیزم
این کوه بلند را می گذارم و می روم
دره های ژرف، قله های پربرف
شالیزاران سبز، جنگل انبوه
ممرز و توسکا، بلبل و گنجشک
رودخانه های پرخروش، پدر و مادر عزیز
دریای جان فزا، پایکوبی دور آتش
کویر داغ و مراتع سرسبز
وطن در بند، خدا نگهدار
وطن دل من، وطن قرار من
مردم مهربان من، مردم پرکار من
آرامش از آن ها گریزان
هرگز غم شما را نبینم

من در مهاجرت، گل ها شکوفه می کنند
هر جا که می روم، فکرم به توست
دل من برایت قرار ندارد
بین ما دیوار بلند
هیچکس مثل تو نمی شود
چشمم در مهاجرت به خواب نمی رود
هیچکس مثل تو نمی شود
آب در غربت از گلویم پائین نمی رود
می خواهم به سویت پر بکشم
با تو "گلی ب گلی" آواز بخوانم

۱۳۶۴/۵/۳

باکو

Kkedaafez liraan

Bedrud me khene, me jaane vaten
Ehlembe shoumbe in kouhe belen
Joul joule dare, esbe sar sare
Souze binje-jaar, jangele per daar
Memrez o touskaa, belbel aa michkaa
Per serou rouaar, jaane per aa maar
Deryouye jaan bakhsh, semaa dure tash
Kavire daagh aa souze cheraa-khaar
Asire vaten, khedaa negahdaar

Vaten me deel aa, vaten me gheraar
Mardem me khejiir, mardem me perkaar
Kheshi veshoun jaa, haakerde feraar
Khambe navinem, hargez sheme zaar

Men dar feraamarz, gel kende teti
Har jaa ke shombe, deel dare peei
Me deel tevesse, nedaarne gheraar
Ame mioun aa, belenne hesaar
Te vaarin jaanaa, hishki naune
Me chesh feraamarz, khaar khou nashoune
Te vaarin jaanaa, hishki naune
Me gali ghourbet, ou jer nashoune
Kambe par bairem, biyem te pali
Bakhoundem te jaa, gali-be-gali

Baaku,
3-5-1364

درشونه ت دس کار

خانی ت خشی، خانی ت قرار؟

خانی آزادی، ویشه پر دار؟

دس ب دس هادیم، واسه ی پیکار
نش آسمون ر، درشونه ت دس، کار زمونه
نجات از بالا، یک فکر ب پا
دنیا ر بساز، دسس آ فکر جا

خانی هلی دار، بوئه پر تتی؟
نارنج باهار، سازه هاکنه، تپه آ کتی؟
درکا پر او، ادم پر شکو
فسونه بوه، ریا آ درو

دس ب دس هادیم، واسه ی پیکار
نش آسمون ر، درشونه ت دس، کار زمونه
نجات از بالا، یک فکر ب پا
دنیا ر بساز، دسس آ فکر جا

۱۳۶۴/۱۰/۱۴

باکو

گره با دست تو گشوده می شود

خوشی می خواهی، آرامش می خواهی؟
آزادی می خواهی، جنگل را انبوه می خواهی؟

دست در دست هم بگذاریم برای مبارزه
به آسمان چشم ندوز، گره زمانه با دست تو گشوده می شود
فکر نجات از بالا یک خیال واهی است
با مهارت دستان و قدرت اندیشه‌ات دنیا را بساز

درخت گوجه سبز را پر شکوفه می خواهی؟
عطر بهار نارنج دشت و صحرا را پر کند؟
رودها پر آب، انسان پر شکوه؟
دروغ و ریا افسانه؟

دست در دست هم بگذاریم برای مبارزه
به آسمان چشم ندوز، گره زمانه با دست تو گشوده می شود
فکر نجات از بالا یک خیال واهی است
با مهارت دستان و قدرت اندیشه‌ات دنیا را بساز

۱۳۶۴/۱۰/۱۴

باکو

Darshoune te das kaare

Khaani te kheshii, khaani te gheraar?

Khaani aazaadi, vishe pere daar?

Das be das haadim, vaseye piykaar

Nesh aasemoun re, dar shoune te das, kaare zamoune

Nejaat az baalaa, yek fekre bepaa

Denyaa re besaaz, dass aa fekre jaa

Khaani hali-daar, baoue per tetii?

Naarenje baahaar, saaze haakene, tape o ketii?

Derku pere ou, aadem per sheku

Fesoune bawe, reyaa o deru

Das be das haadim, vaseye piykaar

Nesh aasemoun re, dar shoune te das, kaare zamoune

Nejaat az baalaa, yek fekre bepaa

Denyaa re besaaz, dass aa fekre jaa

Baku,
14/10/1364

تواب

گرم باهار
گل شاجلله ر بشکندینه
شلاق جیره‌ی کوپن، هیشوخت نسوته
سپیده‌ی اعدام خشتابی بیه
امما، م نازنین بمرده

۱۳۶۵/۳/۲۴

باکو

تواب

نیمه دوم بهار
تنه گل را شکستند
کوپن جیره‌ی شلاق ، هرگز باطل نمی شد
اعدام سپیده‌دم مصنوعی بود
اما، نازنین من کشته شد

۱۳۶۵/۳/۲۴

باکو

Tawaab

Garme baahaar
Gele shaa chelle re beshkendine
Shellaaghe jireye kopun, hishvakht nasoute
Sepiideye edaam kheshtaabi biye
Amma, me naazenin bamerde

Baku,
24/3/1365

جنگ ب منی

م دل دربونه پاره
نازنین نارمه چاره
درین جنگ ب منی
بکوشتنه یار جانی
خمپاره خرما ها کرده گلی
رفق سنگر جا نکرده پی
خون خون خرنه
م کار دندون قریچه
خلیج تا خزر جان بییه خسسه
م سر نئونه کجه وه "نعمت" هسسه

۱۳۶۵/۴/۱۷

باکو

جنگ بی معنی

دلم پاره می شود
چاره‌ای ندارم نازنین
در این جنگ بی معنی
یار عزیز را کشتند
خمپاره درخت‌های خرما را نابود کرد
رفیق از سنگر بر نگشت
خون خون را می خورد
کارم حرص خوردن است
جان خلیج تا خزر خسته شد
من درک نمی کنم کجایش "نعمت" است

۱۳۶۵/۴/۱۷

باکو

Jange be-manii

Me deel datboune paare

Nazenin narme chaare

Dar in jange bemanii

Bakoshtne yaare jaanii

Khoumpaare khermaa haakerde geli

Rafegh samgre jaa nakerde peeii

Khoun khoun kherne

Me kaar dandoun gheriche

Khalij taa Khazere jaan baiye khasse

Me sar naoune keje ve "nemet" hasse

1365/4/17

Baku

ننا ۱

قناعت ت ساهئه
ب نیازی ت قلب زنش
ت لبخن خنه ی سوئه
ت سر پنجه جه زندگی چکنه
ت دعا دلخشی همه ی وسسه، افتاب تی وارین ب توفیر
ت سفارش خاطر خواهیه، دییه روز
ت سفارش خاطر خواهیه، همه روز
ت سفارش خاطر خواهیه، همه کس
ت لبخن، م چشم پیش
ت سفارش، م دل گوشه

۱۳۶۶/۵/۲۷

گوتنبرگ

مادر ۱

قناعت سایه توست
بی نیازی تپش قلب تو
لبخندت روشنائی خانه
از سر پنجه تو زندگی می بارد
دعای تو دل خوشی برای همگان، بدون تبعیض مثل نور آفتاب
سفارش تو زمان حیات دوست داشتن
سفارش تو همیشه دوست داشتن
سفارش تو همه را دوست داشتن
لبخند تو پیش چشمم
سفارش تو گوشه ی دلم

۱۳۶۶/۵/۲۷

گوتنبرگ

Nenaa 1

Ghenaat te sahee

Beniyaazi te ghalbe zanesh

Te labkhan kheneye soue

Te sarpanhe jaa zendegi chakene

Te daa-aa delkheshi hameye vesse, eфтаabe teye vaarin betoufir

Te sefaaresh khater-khaahiye, daiye rouz

Te sefaaresh khater-khaahiye, hame rouz

Te sefaaresh khater-khaahiye, hame kas

Te labkhan, me cheshe piish

Te sefaaresh, me deele goushe

1366/5/27
Gothenburg

همصوحبت

خانی سوزترین ویشه دله را بوری؟
کهو ترین دریوی دله هسنو هاکنی؟
بلن ترین کوه سر دمجی؟
قشنگ ترین شرها ر تماشا هاکنی؟
خجیرترین نقل ها ر بشنوئی؟
گوشنوازترین سازا ر گوش هادی؟
پیچیده ترین معما ر بوشائی؟
شیرین ترین دم ر تجربه هاکنی؟

لبخن بزن،
پیشقدم بئو
ونه جلور بی
گپ سر ر واز هاکن

۱۳۶۷/۷/۳

گوتنبرگ

هم کلام

می خواهی در سرسبزترین جنگل قدم بزنی؟

در آبی ترین دریا شنا کنی؟

به بلندترین قله ها صعود کنی؟

قشنگ ترین شهرها را تماشا کنی؟

زیباترین داستان ها را بشنوی؟

به گوشنوازترین نغمه گوش دهی؟

پیچیده ترین معما را حل کنی؟

شیرین ترین دم را تجربه کنی؟

لبخند بزنی!

پیشقدم شو!

جلویش را بگیر!

سر صحبت را باز کن!

۱۳۶۷/۷/۳

گوتنبرگ

Hamsousbet

Khaani souzterin viisheye dele ra bouri?

Kahuterin deryouye dele hasnou haakeni?

Belenterin kohe rar damejii?

Ghashengterin sharare temaashaa haakenii?

Khejrterin naghaa re beshnoueii?

Goushnevazterin sazaare goush haadei?

Piichiideterin mouammaa re boushaaeii?

Shiirinterin dam re tejrebe haakenii?

Labkhan bazen!

Pishghadem baou!

Vene jelou re baei!

Gape sare vaaz haaken!

3/7/1367
Gothenburg

زنده-جدائی

نماشون سرا نواجش آ شونگ
من در غوربت یارون در بند آخون
آخون ت سیو دل خون دکفه خون
امه زنده-جدائی توم بئوئه توم

گوتنبرگ

۱۳۶۸/۱۰/۱۸

زنده-جدائی

غروب هنگام سوگ نامه و فریاد
من در غربت یاران در بند آخوند
آخوند! قلب سیاهت پر از خون شود
تا زنده جدائی ما پایان پذیرد

Zende-jedaaei

Nemaashoune saraa nevajesh aa shoung
Men dar ghourbet yaaroun dar bande Aakhound
Aakound te siyou deel khoun dakefe khoun
Ame zende-jedaaei toum bave toum

Gothenurg
18/10/1368

م غم

نماشون سرا افتاب شونه مار
دل سینه‌ی دله، ندارنه قرار
یاد یارون کمبه، پیر پر آ مار
م غم دریو هسه، ندارنه کنار

گوتنبرگ
۱۳۶۸/۱۰/۲۳

غم من

غروب هنگام آفتاب غروب می کند
دل در سینه آرام ندارد
دلتنگ دوستان و پدر و مادر پیر هستم
غم من دریاست، کرانی ندارد

گوتنبرگ
۱۳۶۸/۱۰/۲۳

Me gham

Nemaashoune saraa eftaab shoune maar
Deel sineye dele nedaarne gheraar
Yaad yaaroun kembe, pire per aa maar
Me gham deryou hase, nedaarne kenaar

Gothenburg
1368/10/23

نواجش

ام خونن در کردنه ب شیشه
خشیه ی ماریم م بزونه تیشه
کشنه پرپرک، تش زننه ویشه
بجز مرگ اُ درو نارننه پیشه

برارون سخته بر ما ننگه بر ما
دئویم بندا، در بند آخوندا

ماهون ناچاربینه ب سیو چادر
امه کهو هوا، اور بی یه پر
همه خارونن بندون کنه کافر
ش جز زرد خدا نارننه باور

برارون سخته بر ما ننگه بر ما
دئویم بندا، در بند آخوندا

ماه چارده بمو آسمون میون
م جان یار هدا خلوتی پغوم
نازنین گوم بکن ش رد ت گوم
دشمن هسسسه ت ارمون ج بدگمون

برارون سخته بر ما ننگه بر ما
دئویم بندا، در بند آخوندا

رد گوم بکردمه خشی ب گرو
چندین سال ندیمه یار گل رو

طالبای غممه نوها کرده نو
همش گپ زمبه با ماهی دریو

برارون سخته بر ما ننگه بر ما
دئویم بندا، در بند آخوندا

گوتنبرگ
۱۳۶۹/۸/۱۳

سوگچامه

خون ما را در شیشه کردند
شادی را ریشه کن کردند
پروانه ها را کشتند، جنگل را آتش زدند
جز مرگ و دروغ هنری ندارند

دوستان بر ما سخت و ننگ است
زندانی باشیم، زندانی مالاها

ماهرویان را مجبور به چادر سیاه کردند
آسمان آبی ما از ابر پوشیده شد
همه خوبان را کافر می خوانند
خودشان معبودی جز خدای زرد ندارند

دوستان بر ما سخت و ننگ است
زندانی باشیم، زندانی مالاها

ماه شب چارده میان آسمان آمد
یار عزیزم مخفیانه پیام داد
عزیزم مخفی شو
دشمن به آرمانت کینه می ورزد

دوستان بر ما سخت و ننگ است
زندانی باشیم، زندانی مالاها

مخفی شدم، شادی را به گرو گذاشتم
سالها روی زیبای یار را ندیدم

غم طالب را زنده کردم
همواره با ماهی‌های دریا درد دل می‌کنم

دوستان بر ما سخت و ننگ است
زندانی باشیم، زندانی مراها

گوتنبرگ
۱۳۶۹/۸/۱۳

طالب: طالب آملی، شاعر، مهاجر و پناهنده به دربار اکبر شاه در هند

Nevaajesh

Ame khoun dakerdene be shiishe
Kheshiye marimme bazoune tiishe
Keshene parparek, tash zane vishe
Bejouz marg aa derou naarene piishe

Beraaroun sakhte bar maa nage bar maa
Daouim band, dar bande aakhoundaa

Maahoun naacharene be siyou chaader
Ame kahou hevaa per baiye aver
Hame khaaroune khoundene kaafer
She jouz zaede khedaa baarene baaver

Beraaroun sakhte bar maa nage bar maa
Daouim band, dar bande aakhoundaa

Maahe chaarde bemou aasmoune mioun
Me jaane jaar hedaa penhouni peghoum
Naazenin goum baken she rade te goum
Deshmen hase te armoun je badgemoun

Beraaroun sakhte bar maa nage bar maa
Daouim band, dar bande aakhoundaa

Rad goum bakerdeme kheshi be geru
Chandin saal nadime yaare gele rou
Taalebaaye ghame nou haakerdme nou
Hamesh gap zambe baa maahiye deryou

Gothenburg
1990/11/3

نومه به چلیک دار برار اُ برار زن

گپ بزنین!

کی یه که نخانه دلبخاه بئی ره؟!
کی یه که نخانه دلبخاه بئوئه!؟

بشنوسمه تازه چلیک دار بئی نی
وجه پر آ وجه مار بئی نی
وه شمار گرمی دنه
دلخشی یارنه دم بدم
خنده ر کارنه لب اُلوشه ی ور
دنیا ر رنگین ها کرده
زندگی مایه دار بیه
شمه سور ساهه دار بیه
نورسیده ی پا قدم موار که
خش قدم بوئه
نومدار بووه

وخت بهلین ونه وه، از همین اوول کار!
سرتله بیرین وه ره در شه کنار!
شاید که موهم تر نمنه:
کار اُزمین
دوس اُرفق
شهرت اُپول
خشی های زودگذر
شمه نظر
امما،
شما اُچلیک

چلیک آ شما
زمون بئیرین شما ونه وه هر روز آ ماه

گوش هاکنین،
گپ بزنین
هدی یه دنیا ر بشنوسین
وه فقط وجه نیه
وه آدمه، هستی فشر دوئه
ونه قدد نشین، دل ونه دریوئه
وره بشناسین، بل شماره بشنوسه خارک

اون گدر که وخت الننی
دل دننی آ دل گیرننی
ونه واژه همون پر بونه
از واجب ترین واجبات
که نون جا واجب تره

ب واژه چتی را بوره وه؟!
کوچه سر یار بیره
مدرسه بوره
رفق آ دلدار بیره؟!
کار هاکنه
نومزه جا قرار بیره
"دوس دارمه" اقرار بیره؟!
اگه ونه واژه همون پر نئوئه
کر ورکای وارین
تینار بونه، رمه جا تک کفنه
ورگ دهون، ونه ترنه چک کفنه

امرو که وه دنیا بمو، تا در نی یه
ونه جا گپ بزنین
هر شو آروز
وخت آب وخت
نابدا که وچکون زوون گپ بزنین
ونه جا، شه زون گپ بزنین
شه دل حرف بئوئین
شه دل گپ بزنین
اون گدر وینی که نازنین:
چه همدمه
چه همدله
چه همزوون

ونه جا گپ بزنین
با هر زوون که دوننی
گوش هاکنین وره با دقتی که توننی
هرچی که بشر بساته تا اسار بئیرین
تا و نه واژه همونه ر پر آپرت هاکنین
ونه وه وچکون کتاب بخوندین
نقش آب نقش
شر آغزل
پرون بئوت بئی، تا که نقل

ونه جا گپ بزنین
دپیته دنیاچه بووین
سردوسسه رازچه
واژه بوین، ذننه ویشار هاکنین

چشش وینا
فکر پرکار هاکنین
آدم جا، عالم جا
کشورون در آنزیک
زمونہی پرماجرا
حیونای راز بقا
پرسش ونه، پاسخ خانه
چش، شمه لوشه رپنه

ونه جا گپ بزنین
وره بووین:
چه اما اینتی چی می؟
چه اما این کار ر کمبی؟
چه این رفتار ر کمبی؟
هرچن این پرسش خله خله قدیمیہ
دیرو دیبہ، امرو فردا ہم دره

شمه ریکا فردا بابائہ
شمه کیجا فردا نہ نا
فردای خنه ر، وشونا کننه بنا
وشونانہ کہ سازننه
دنیا ر گرم
مہربون آ، بشر پرست آ، دلبخا
مگہ بونہ، بدون کلام آ کلمہ؟!
مگہ بونہ، بدون عشق ساز واژہ!؟

دوننی کہ زون داشتن
حقوق بشرہ

ب زوونی مرگ اُتیناری جا سربه سره
پس تقللا هاکنین تا ک وچه
یک زوون غنی آ زنده داره
دلخاه بیین ، دلدار بی تن اُساتنسه
سلاح ورا داره

گپ بزنین
گوش هاکنین،
هدی یه دنیا ر بشنوسین
وه فقط وچه نیه
وه آدمه، هستی فشر دوئه
ونه قد نشین، دل و نه دریوئه
وره بشناسین، بل شما ر بشنوسه خارک

م جان برار اُبرار زن!
مه نومه این جه تمومه
مه نومه ر خار بخوندین، م دل قسسوئه
مه نومه ر خار بخوندین، م دل غرسسوئه
مه نومه ر خار بخوندین، حاصل م تجربوئه

گوتنبرگ
۱۳۷۰/۹/۴

نامه به برادر و برادرزن نوزاد دار

حرف بزنید!

کیست که نمی خواهد دوست داشته باشد؟!

کیست که نمی خواهد دوست داشته شود؟!

شنیدم تازگی فرزند شما متولد شد

پدر و مادر شدید

او به شما گرمی می دهد

دمبدم دلتان را شاد می کند

خنده را بر لبانتان می رویاند

دنیا را رنگین کرد

زندگی مفهوم دیگر یافت

درخت سرو سایه دار شد

قدم نورسیده مبارک است

خوشنام نام شود.

از همین نخست برایش وقت بگذارید!

در کنار خود او را جدی بگیرید!

شاید مهم تر به نظر رسد:

کار و زمین کشاورزی

دوست و رفیق

شهرت و پول

خوشی های زودگذر

پیش شما

اما،

شما و نوزاد

نوزاد و شما

برایش هر روز و هر ماه وقت بگذارید

گوش کنید
حرف بزنید
دنیای همدیگر را بشناسید
او فقط یک بچه نیست
او انسان است، چکیده هستی
به قدش نگاه نکنید، دلش دریاست
او را بشناسید، اجازه بدهید او شما را خوب بشناسد

آنگاه که وقت می گذارید
دل می دهید و دل می گیرید
انبان واژگان او پر می شود
از واجب‌ترین واجبات
که از نان شب هم واجب‌تر است

بدون واژه او چگونه ره بسپرد؟!
توی محله دوست پیدا کند
مدرسه برود
رفیق و یار پیدا کند؟!
کار کند
با نامزد قرار بگذارد
"دوستت دارم" از او اقرار بگیرد؟!
اگر انبان واژگان او پر نباشد
مثل بره‌ی ناشنوا
تنها می شود، از جمع جدا می گردد
پای جوانش به دهان گرگ می افتد

امروز که او متولد شد، تا دیر نشد
با او حرف بزنید
هر شب و هر روز
گاه و بیگاه
مبادا با زبان بچه ها با او حرف بزنید
با او با زبان خودتان حرف بزنید
حرف دل تان را به او بگوئید
حرف دل تان را به او بزنید
آن زمان در می یابید که این نازنین:
چه همدمی است
چه همدلی است
چه همزبانی است

با او حرف بزنید
با هر زبانی که می دانید
به او گوش کنید به آن دقتی که می توانید
از همه ی کشفیات بشر استفاده کنید
تا انبان واژه های او را پر و پرتر کنید
برای او کتاب کودکان بخوانید
مصور و غیر مصور
شعر و غزل
از ضرب المثل گرفته تا داستان

با او حرف بزنید
از جهان اسرار آمیز
رازهای سر به مهر
واژه بگوئید، ذهنش را بیدار کنید
چشمش را باز

فکرش را فعال کنید
از انسان، از جهان
کشورهای دور و نزدیک
دوران های پرماجرا
راز بقای حیوانات
پرسش هایش پاسخ می طلبد
چشمانش به لبان شماست

با او حرف بزنید
به او بگوئید:
چرا ما این گونه هستیم؟
چرا ما این کار را می کنیم؟
چرا ما این رفتار را می کنیم؟
هرچند این پرسش دیرینه است
دیروز مطرح بود، امروز و فردا هم خواهد بود

پسر شما فردا پدر است
دختر شما فردا مادر است
دنیای آتی را آنها بنا می کنند
آنها هستند که می سازند
دنیا را گرم
مهربان، انسان دوست و دوست داشتنی
مگر بدون کلام و کلمه می شود؟!
مگر بدون واژگان عشق آفرین می شود!؟

می دانید داشتن زبان
حق بشر است
بی زبانی با مرگ و تنهایی یکسان است

پس تلاش کنید که فرزند شما
صاحب یک زبان غنی و زنده شود
برای محبوب شدن و دلبر گرفتن و ساختن
سلاحی برنده داشته باشد

گوش کنید
حرف بزنید
دنیای همدیگر را بشناسید
او فقط یک بچه نیست
او انسان است، چکیده هستی
به قدش نگاه نکنید، دلش دریاست
او را بشناسید، اجازه بدهید او شما را خوب بشناسد

برادر و بردار زن عزیز من!
نامه من اینجا پایان می یابد
نامه مرا با دقت بخوانید، قصه دل من است
نامه مرا با دقت بخوانید، غصه دل من است
نامه مرا با دقت بخوانید، تجربه زندگی من است

گوتنبرگ
۱۳۷۰/۹/۴

Noume be chelik-dare beraar o beraar-zan

Gap bazenin!

Kiye ke nekhaane delbehkaa baeire?!

Kiyeke nekhaane delbekhaa baoue?!

Beshnouseme taaze chelike daar baeinii

Vache per aa vache maar baeinii

Ve shemaa re garmii dene

Delkheshii yaarne dambadam

Khande re kaarne kaab o lousheye var

Denya re rangin haakerde

Zendegi maayedaar baiye

Sheme sour saahedaar baiye

Nourasiydeye paa ghadem mewaareke

Khesh ghadem boue

Noumdaar bawe

Vakht behlin veneve, az hamin awele kaar!

Sar tale bairin vere dar she kenaar!

Shaayed ke mohemter nemene:

Kaar o zamin

Dous o rafegh

Shehret o poul

Kheshihaaye zoudgezer

Sheme nazer

Amma,

Shemaa o chelik

Chelik aa shemaa

Zamoun baeirin veneve har rouz o maah

Gap bazenin

Goush haakenin

Hediye denyaare beshnousin

Ve feghat vache niye

Ve aademe, hastiye feshourdoue

Vene ghadde neshin, deel vene daryoue

Vere beshnaasin, bel shemaare beshnouse khaarek

Oun geder ke vakht elenni

Deel denni aa deel girenni
Vene vazhe hamoun per boune
Az vajebterine vaajebaat
Ke nounge jaa vajebtere

Bevazhe cheti ra boure ve?!
kouchesar jaar baeire
Medrese boure
Rafegh aa deldaar baeire?!
Kaar haakene
Noumze jaa ghehaar baeire
"Dous darne" eghraar baeire?!
Age vene vazhe hamoun per naoue
Kare varkaaye vaarin
Tinaar boune, rame jaa tak kafene
Verg dehoun, vene tarne chak kafene

Emru ke ve denyaa bemou, taa der naiye
Vene jaa gap bazenin
Har shou aa rouz
Vakht aa bevakht
Naabedaa ke vachkoune zewoun gap bazenin
Vene jaa, she zewoun gap bazenin
She deele harfe baouin
She deele gape bazenin
Oun geder viini ke nazenin:
Che hamdame
Che hamdele
Che hamzewoun

Vene jaa gap bazenin
Baa har zewoun ke dounni
Goush haakenin vere baa deggheti ke tounni
Har chii ke basher besaate taa esaa re baeirin
Taa vene vazhe hamoune per o perte haakenin
Veneve vachkoune ketaab bakhoudin
Naghsh aa benaghsh
sher aa ghazel
Perounbaout baeei, taa ke naghel

Vene jaa gap bazenin
Dapite denyaa je bawin
Sar vavesse raaze je
Vazhe bawin, Zenne vishaar haakenin
Cheshshe vinaa
Fekre per kaar haakenin
Aademe jaa, aaleme jaa
Keshvaroune der aa nazik
Zamouneye per maajeraa
Hivounaye raaze beghaa
Poursrsh vene, paasoukh khaane
Chesh, sheme loushe re pene

Vene jaa gap bazenin
Vere bawin:
Che emaa intichimi?
Che emaa in kaar re kembi?
Che in raftaar re kembi?
Har can in porsesh khale khale ghadimiye
Dirou daiye, emrou o ferdaa ham dare

Sheme rikaa ferdaa baabaae
Sheme kijaa ferdaa nena
Ferdaaye khenere, veshounaa kenne benaa
Veshounaane ke saazenne
Denyaare garm
Mehreboun aa, basher parest aa, delbekhaate
Mage boune, bedoune kelaam aa kalme?!
Mage boune, bedoune eeshgh-saaze vazhe?!

Dounni ke zewoun dashten
Haghghe bashere
Bezewouni marg o tinaari jaa sarbesare
Pas teghallaa haakenin taa ke vache
Yek zewoune ghani aa zende daare
Delkhaah baiyen, deldaar baiyten, besaaten ese
Selaathe veraa daare

Gap bazenin
Goush haakenin

Hediye denyaare beshnousin
Ve feghat vache niiye
Ve aademe, hastiye feshourdoue
Vene ghadde neshin, deel vene daryoue
Vere beshnaasin, bel shemaare beshnouse khaarek

Me jaane beraar o deraar zan!
Me noume inje temoume
Me noume re khaar bakhoundin, me deele ghassoue
Me noume re khaar bakhoundin, me deele gherssoue
Me noume re khaar bakhoundin, hsssele me tajrouboue

Gothenburg
1991-10-25

مازرون دشتی

مازرون دشتی پر حاصل آ بار
من افتاب آ وارش، من وچهی کار
مره ش ججوی میون قایم دار
تا دشت پر بووه از گل نوباهاار

گوتنبرگ
۱۳۷۲/۱/۳۱

دشت مازندرانی

مثل دشت مازندران پر بار هستی
من افتاب، باران، فرزند کار
مرا محکم در آغوش خویش بگیر
تا دشت پر از گل بهاری شود

گوتنبرگ
۱۳۷۲/۱/۳۱

Mazeroune dashtiy

Mazeroune dashtiy per haasel aa baar
Men eftaab aa varesh men vacheye kaar
Mere she jejouye mioun ghaayem daar
Taa dasht per bave az goule noubaahaar

Gothenburg
1993-4-19

آبشار طلا می

آبشار طلا می، کیپل زنده سازه
ت کهو چشمون پر از راز آ نیازه
دل خانه جاننه، ت لینگ بن ببازه
ت خاطر خاهی، بئیمه بلن آوازه

گوتنبرگ
۱۳۷۲/۴/۲۸

آبشار طلا زلف

آبشار زرین زلفت باسنت را جاروب می کشد
چشمان آبی تو پر از راز و نیاز است
دل می خواهد جان را زیر پایت بریزد
از عشق تو مشهور شدم

گوتنبرگ
۱۳۷۲/۴/۲۸

Aabshaar telaa me

Aabshaar telaa me kappele kende saaze
Te kahu cheshmoun per az raaz aa niaaze
Deel khaane jaanne te lingebe bebaaze
Te khaaterkhaahi baime belen aavaaze

Gothenburg
1993-7-18

درد حمله کننده

دل دارنه غرسه خروار ب خروار
پاره نئونه، عجبه بسیار
پر بونه دل آ، بغض گیرنه گلی
درد حمله کننده، م کش آپلی

گوتنبرگ
۱۳۷۲/۷/۴

درد حمله می کند

دل خروارها غصه دارد
جای تعجب است چرا پاره نمی شود
دل پر می شود و بغض گلو را می بندد
درد به پهلو حمله می برد

گوتنبرگ
۱۳۷۲/۷/۴

Dard hamle kende

Deel daarne gherse khervaar be khervaar
Paare naoune ajebe besyaar
Per boune deel aa boughz girne galii
Dard hamle kende me kaash aa palii

Gothenburg
1993-9-26

حامد و سسه

آرمون

تا شومبه بeshnousem denyaaye afsoun
سیو سر آجل آ زنده شبیخون
آجل نکوش مره ، سینه پر آرمون
نی تمه کام دل ، یک از هزارون

گوتنبرگ

۱۳۷۲/۱۰/۱۲

برای حامد

آرمان

تا شروع می کنی دنیا را شناسی
مرگ بیدادگر شبیخون می زند
مرگ مرا نکش سینه پر از آرزوست
به یک هزارم آرزو نرسیدم

گوتنبرگ

۱۳۷۲/۱۰/۱۲

Armoun

Taa shoube beshnousem denyaaye afsoun
Siou-sare ajel aa zande shabikhoun
Ajel nakoush mere siine per armoun
Naiteme kame deel, yek az hezaroun

Gothenburg
1994/1/2

مِ رِ وِنِ

خدا مِ دِللِ کُو وِنِ
"دِ بَرارِ" وِرِفِ او وِنِ
"شِینِ کَمِرِ" وِشِ اِشکارِ
"تارِ" دِلِهِ شِنو وِنِ

استکهلم
۱۳۷۴/۴/۲۸

دِلِمِ مِیِ خِوَاهِدِ

خدا یا دِلِمِ هوسِ یِیلاقِ داردِ
دِلِمِ آبِ بَرِفِ "دِ بَرارِ" را مِیِ خِوَاهِدِ
دِیدِنِ بَزِ وِحِشِیِ "شِینِ کَمِرِ"
هوسِ شِنَا کِرْدِنِ دِرِ دِرِیاچِهِ "تارِ" داردِ

استکهلم
۱۳۷۴/۴/۲۸

Mere Veene

Khedaa me deele kou veene
Deberaare varf ou veene
Shin kamere vash eshkaar
Taare dele shenou veene

Stockholm
95/7/18

ننا ۲

ت همیشه م پلی دری
من همیشه ت پلی
ت همیشه م کشه دری
من همیشه ت کشه

ت اشکم دله
سیب زمینی گل دامه
پمبه دله گیتمه
کرچال پشت نیشته بی مه
چل رشتمه
پمبه خلال دوش گیتمه
ت لینگ درد، کمر درد، هنوز م یاد دره
ت غم ا کدورت، ت خشی
ت سری آ وشنائی
ت دل بوسسن ناهار ا ورنهار آ سوائی
ت دل شوره
فکر ا خیال ارمون
همه ر شاهد بی مه

وختی م ر وندسی دوش
ت دل م دله کرده کوک
م دل ت دل جا گپ زوئه
ت دوش جا تماشا کردمه تره
م قشنگ مار
م قرچاق مار
ت بتتن

ت بسروسن
ت خونش أنواجش
ت بغض أكله ونگ
ت لگن أچككه سما
همه ر من تماشا كردمه ت دوش جا

وختی ك گتته بیمه
خدا ر بنده نیمه
تشنای دونسن بیمه
سرنیمه
هرچی دیمه
تشنا أتشنات بیمه
ت نرم نرم گوش مجیک
م شاب ر سامون دائه

گتته بی مه
دیگه ش مرد زندگی بی مه
هزارون فرسخ دره شر
کار دمبال گردسسمه
م وسه سفره اشتی ت
عجبمه
چتی اتدم مره نکندی یاد
ت دل همیشه م پلی دره
من ش، ش خدره یاد کمبه گل ب گل

ت بمرز عشق أدل شوره
مره سرشور ها کرده
از قت أعشق أزندگی

ت همیشه م پلی دری
من همیشه ت پلی
ت همیشه م کشه دری
من همیشه ت کشه

در قطار استکهلم-گوتنبرگ
۱۳۷۴/۱۱/۶

مادر ۲

تو همیشه با منی
من همیشه با توام.

در وجودت
همچو عضوی
دویدن، کار کردن
هراس و خشم را با تو چشیدم.

سینه ام
بر دوش کارورزت
پلی بود به درون کهکشانش گونت:
شنیدم، لمس کردم
تمام لحظه هایت
غمت، شادی و هجرانت
بهاران و زمستانت.

ماجرای جوان گشتم
پیکار جو، دانش پژوه
حریص و تشنه
بی آرام و سردرگم
ترنم‌ها و نجوایت
موزن کرد
گام پرشتایم را.

فرسنگ‌ها دور از تو
در سرزمینی دوردست

کار می‌جستم
برای کامیابی
سفره‌گستردی.

در حیرتی گسترده می‌پرسم:
چگونه
حتی یک دم
نیستی غافل از من؟!
من خود خویش را گه‌گاه می‌فراموشم.

تشویش و عشق بی‌مرزت
مرا سرشار از عشق و توان بیکران کرده است.

تو همیشه با منی
من همیشه با توام.

در قطار استکهلم-گوتنبرگ
۱۳۷۴/۱۱/۶

Nenaa 2

Te hamishe me pali dari
Men hamishe te pali
Te hamishe me kashe dari
Men hamishe te kashe

Te eshkeme dele
Sibzameni gel daame
Pambe dele giteme
Kerchaale pesht nishtbime
Chal reshteme
Pambe khelaal dush giteme
Te ling daed, kamer dard, hanouz me yaad dare
Te gham, te kedouret, te kheshi
Te serii o veshnaaei
Te del bavesene naahaar o varnaahaar o sevaaei
Te deel shoure
Fekr o khiyaal o armoon
Hamere shaahed bime

Vakhti mere vandesii dush
Te deel me deele kerde kook
Me deel te deel jaa gap zoue
Te doushe jaa temaashaa kerdeme tere
Me ghashenge maar
Me gherchchaaghe maar
Te bateten
Te basroussen
Te khounesh o nevaajesh
Te boughz o kalewang
Te lagen o chake-semaa
Hamere men temaashaa kerdeme te doushe jaa.

Vakhti ke gatte baime men
Khedaare bande naime men
Teshnaaye dounesen bime
Ser naime
Har chi dime
Teshnaa ou teshnaate bime

Te narm-narme gush-mejik
Me shaabe nazm daae

Gatte baime men
Diige she marde zendegi baime
Te deel hamishe me pali daiye
Hezaaroun farsekh dere shar
Vakhti kareve gerdesseme
Mevesse sefre eshti te
Ajebbeme, cheti yek dam mare nakendi yaad
Men she, she-khedere yaad kembe gel-be-gel
Te bemarze eeshg o del-shure
Mere sarshur haakerde
Az ghet o eeshg o zendegii

Te hamishe me pali dari
Men hamishe te pali
Te hamishe me kashe dari
Men hamishe te kashe

Stockholm-Gothenburg
1996/1/26

همگون خش بمونی

همگون خش بمونی، امه صف
رو آر امه، دریو وه ها کرده کف
بال ب گردن، زنجیل سون
کدورت نسله بئیریم از میون
جلو بوریم، پیش بتازیم
بشکسه پل ر بسازیم
اگه بشنوئی، مه ارمون
امه مقصد، امه سامون
خاطر خائی، امه ارمون
خنه سازنی، مال دورون
قلب را، نزدیک آ سر راس
جهل دیافریه، هول اهراس
بسازیم خجیر خنه
بوم بئی دیفار تا بنه
ونه پایه عشق، دوسی ونه در
ونه پلور مهر، خنده ونه فر
پنجره ونه آزادی ا صفا
بتون آرموئه، مدارای جا

دوبلین

۱۳۷۵/۱/۱۷

همگان خوش آمدید

همگان به صف ما خوش آمدید
رود برای دریا کف بر لب است
دست در دست هم، مانند زنجیر
کدورت را ریشه کن کنیم
به جلو برویم، به پیش بتازیم
پل شکسته را بسازیم
اگر به آرمان ما آگاه شوی
هدف و مرزهای ما
آرام ما را دوست خواهی داشت
خانه را در خور دوران بنا می کنی
راه قلبها نزدیک و آسان است
این جهل است که ترس و وحشت آفرید
خانه زیبا را بسازیم
بام، دیوار و کف آن
پایه اش عشق، درش دوستی
تیرش مهر، آذینش خنده
پنجره اش آزادی و صمیمیت
بتون آرمه از مدارا

دوبلین

۱۳۷۵/۱/۱۷

Hamegoun Khesh Bemouni

Hamegoun khesh bemouni, ame saf
Rouaar ame, deryouye ve haakerde kaf
Baal-be-gerden, zanjile soun
Kedourete nasle bairim az mioun
Jelou bourim, pish betaazim
Beshkesse pel re besaazim
Age beshnouei, me armoun
Ame maghsed, ame saamoun
Khaterkhaaei, ame armoun
Khene sazni, maale douroun
Ghalbe raa, nazik aa rar raas
Jahl diafriye, houl o heraas
Besaazim khejire khene
Boum baei difaar taa bene
Vene paaye eeshgh, doussi vene dar
Vene palver mehr, khande vene far
Panjere vene aazaadi o sefaa
Betoun aarmoue, medaaraaye jaa

Dublin
1996 /4/6

آدم أهیون

پلنگ غرنش کنده، اما گلیله زمبی
ورگ زوزه کشنه، اما چارپاره در کمبی
بز خال اُسر شاخه خرنه، اما ماریم وجمبی
نر سری گیرنه، اما سر وریمبی
کل شاخ تک زنده، اما شلاق زمبی
بامشی چنگلی زنده، اما ناخون کشمبی
وشون حیونا، اما انسون

استکهلم
۱۳۷۵/۶/۱۵

انسان و حیوان

پلنگ می گرد، ما به گلوله می بندیم
گرگ زوزه می کشد، ما به چهارپاره می بندیم
بز برگ و سرشاخه می خورد، ما ریشه کن می کنیم
قوچ سرهایشان را بهم می کوبند، ما سر می بریم
بز نر بهم شاخ می زنند، ما شلاق می زنیم
گره چنگال می زند، ما ناخن می کشیم
آن ها حیوان هستند، ما انسان

۱۳۷۵/۶/۲۵
استکهلم

Adem o Hiwoun

Paleng ghernesh kende, emaa glile zambi
Verg zouze kashene, emaa chaarpaare dar kemberi
Bez khaal o sarshakhe kherne, emaa maarim vejemberi
Nar sari girne, emaa sar verimbi
Kal shaakh-tek zande, emaa shellagh zambi
Bameshi changli zande, emaa naakhoun kashemberi
Veshoun hiwounaa, emaa ensoun

Stockholm
1996 /9/15

دتا دید

خدا اوول مرد ر دیافریه
دییم زن ر.
گمبه: اصل کپی جا بتتره.
گنه: نا، نا
پاکنویس چکنویس جا بتتره.

استکهلم
۱۳۷۶/۳/۱۱

اختلاف نظر

خدا نخست مرد را آفرید
سپس زن را.
می گویم: اصل برتر از کپی است.
می گوید: نه، نه
پاکنویس برتر از چرکنویس.

استکهلم
۱۳۷۶/۳/۱۱

Detaa did

Khedaa awel mardre diafriye
Deyem zanre.
Gembe: Asl kopie jaa bettere
Gene: Naa, naa
Paaknevis checknevis jaa.

Stockholm
1997 /7/11

ش اسبون دمبه تره، بی بتاجن

شش تا اسب دارمه
خجیر اُخارک
تجا اُپیچک:
غزل اُقشکه
کهر اُکران
سمند اُسرخان.

گل ب گل وشون سوآر بومبه
تاجندمبه، تاجندمه
تا جنگل پرتاس میون
تا مردم دل دله
تا اولین تش کله هراز لو
تا مازیار رج پ
تا امیر کت ور
تا طالب نال سر
تا زمین داغ مرکز
تا اتوم پچکه هسسسه
تا افتاب جا هلو اون ورتر
تا ش یار بال سر.

آخ، وشون یال گره
وشون شرنه اُسوال گره .

گل ب گل وشونن تاجندمبه
اتی چارنال، اتی یرغه
غزل نال رمش:
چه؟ چه؟ چه؟ چه؟ هسسسه.

قشکه نال چمر:
چچی؟ چچی؟ چچی؟ چچی؟ چچی؟ هسسسه.
کهر نال نالش:
کی؟ کی؟ کی؟ کی؟ کی؟ هسسسه.
کران نال خونش:
چتی؟ چتی؟ چتی؟ چتی؟ چتی؟ هسسسه.
سمند نال رمش:
کجه؟ کجه؟ کجه؟ کجه؟ کجه؟ هسسسه.
سرخان نال چمر:
ک؟ ک؟ ک؟ ک؟ ک؟ هسسسه.

آخ، وشون یال گره
وشون شرنه ا سوال گره .

م اسبون
تازه دپات جو بخرد
نو نال ا نو زین
تازه تیمار ها کرد
تازه قشو بکشی
دمبه تره
ت پیشکش
بئی بتاجن!
بئی بتاجن!

آخ، وشون یال گره
وشون شرنه ا سوال گره .

استکهلم
۲۵ شهریور ۱۳۷۶

اسبانم را به تو میدهم، بستان و بتازان

شش اسب دارم

خوب و زیبا

چست و پویا:

غزل (سفید شیری) و قشکه (اساره سوآل یعنی پیشانی سفید)

کهر (سرخ تیره فام) و کران (نارنجی سرخ فام)

سمند (طلائی) و سرخان (سفید برفی).

گه گاه بر آنها می نشینم

می تازانم، می تازانم

تا قلب جنگل انبوه

تا میان قلب مردم

تا نخستین اجاق کنار هراز

تا رد پای مازیار (پسر کارن)

تا سرای امیر (پازواری)

تا ایوان طالب (آملی)

تا مرکز مذاب زمین

تا هسته‌ی ریز اتم

تا فراتر از خورشید

تا بر بالین دلبرم.

آه، فدای یالشان

فدای شیبه و پیشانی شان.

گه گاه آنها را می تازانم

گهی چهارنعل (یورتمه)، گهی یورغه

صدای نعل غزل:

چرا؟ چرا؟ چرا؟ چرا؟ چراست؟

آوای نعل قشکه:
چه چیزی؟ چه چیزی؟ چه چیزی؟ چه چیزی؟ چه چیزی است؟
آواز نعل کهر:
چه کسی؟ چه کسی؟ چه کسی؟ چه کسی؟ چه کسی است؟
نوای نعل کران:
چگونه؟ چگونه؟ چگونه؟ چگونه؟ چگونه است؟
زنگ نعل سمند:
کجا؟ کجا؟ کجا؟ کجا؟ کجاست؟
پژواک نعل سرخان:
چه زمانی؟ چه زمانی؟ چه زمانی؟ چه زمانی؟ چه زمانی است؟
آه، فدای یالشان
فدای شیبه و پیشانی شان.

اسبانم
همین دم جوی پاک شده خورده
تازه نعل شده، نو زین و برگ
تازه تیمار شده
تازه قشو کشیده
به تو می دهم
پیشکش
بستان و بتاز!
بستان و بتاز!

آه، فدای یالشان
فدای شیبه و پیشانی شان.

استکهلم
۲۵ شهریور ۱۳۷۶

She Asbune Dembe Tere, Baei Betaajen

Shesh taa asb darne
Khejiir o khaarek
Tajaa o pichek:
Ghazel o ghesheke
Kahar o karaan
Samend o sekhaan.

Gel-be-gel veshoune souaar boumbe
Taajendembe, taajendembe
Taa jangele pertaase mioun
Taa mardeme deele dele
Taa awelin tash-kele Heraaze lou
Taa Maaziyare raje pe
Taa Amire kate var
Taa Taalebe naale sar
Taa Zamine daaghe markaz
Taa atoume pechke hase
Taa Eftaab jaa halou ounverter
Taa she yaare baale sar.

Aach, veshoune yaale gere
Veshoune sherne o souaale gere.

Gel-be-gel veshounne taajendembe
eti chaarnaal, eti yerghe
Ghazele naale remesh:
Che? Che? Che? Che? Che? hasse.
Gheshkeye naale chemer:
Chechi? Chechi? Chechi? Chechi? Chechi? hasse.
Kahare naale naalesh:
kii? kii? kii? kii? kii? kii? hasse.
Karaane naale khounesh:
Cheti? Cheti? Cheti? Cheti? Cheti? hasse.
Samende naale remesh:
keje? keje? keje? keje? keje? hasse.
Sekhaane naale chemer:
ke? ke? ke? ke? ke? hasse.

Aach, veshoune yaale gere
Veshoune sherne o souaale gere.

Me asboun
Taaze depaate jou bakherd
Nou naal o nou zin
Taaze timaar haakerd
Taaze ghashou bakeshi
Dembe tere
Te pishkash
Bai betaajen!
Bai betaajen!

Aach, veshoune yaale gere
Veshoune sherne o souaale gere.

Stockholm
1997/9/16

اتتا اتتا سره

چنده کش دوندم این کوئه سر بن
چنده من بگردم دمبال دل بن
اونکه مره خانه نیه دل پسن
اونکه من خامبه نئونه م جا چم

۲۱ خرداد ۱۳۷۷

گوتنبرگ

یک یک مساوی

چقدر از این راه سربالا بروم
چقدر پی همدم بگردم
آنکه مرا می خواهد مورد پسندم نیست
آنکه من می خواهیم با من جور نمی شود

۲۱ خرداد ۱۳۷۷

گوتنبرگ

Etta Etta Sare

Chande kash davendem in kouye sarban
Chande men bagerdem dembaale delban
Ounke mere khaane niye deel-pasen
Ounke men khambe naoune mejaa chaam

10/6-1998
Gothenburg

فرامرز ۱

هوای کوی تو از سر نمی رود ما را
غریب را دل سرگشته با وطن باشد
«حافظ»

نیت عمو و سسه:

م مردم رنجه تنواره بیه، عاشق طبیعت اُکو اُرمه، روزگار همه رونه جا بی ته.

«دبرار» ورف

«امیر خونی» او

«سره» ی وا

«کرکر اسیو» ی خوندش

«رو آر» سروش

«هشن در» تازه دپات ساهه

«چمندا» ی بچا شه

«سل» نقره گرد او

«تار» کهو بچمر دریو

«کهو گردن» گهره ی آسمون مشت اسساره.

«دال کمر» غیاغ

«چب دره» ی میش گوهون

«اباس یورد» درمنه

«بسوت هزه» ی واکما

«کالک چال» گزل

«میون دره» ی کما

«گل چال پشت» کاله

«سیو چک» قاطر نال البه سو

«ددنگی» نه ولو بیه رمه ی شوچر تک تکک زنگ

«مرجی جار» تازه رم بکرده اشکار بترسی چش

«شمشیر دسه» ی دار کتنک
«شین کمر» دال وروری سما
«تختی» کوک نماشون خوندش

«شاسلیمون» الغاری
«خون یورد» حاجی کنگل
«مزا» ی شنگ
«نه مرگ» اوتره
«گت او» ی تلم
«ممسن هزه» ی خیارک
«هلی یر» هنه نا
«اسیو پیش» دشتی مک
«سیو کمر» تله سه
«نه» گلابی زرشک

«چال زمین» زرد آبی
«مفره چاک» چودون
«ملک یورد» شیر خشت
«س تا ورس» بو
«هلته» س بند اقوز
«چال زمین» فک دار پرپر عسلک
«نارنگا» ی سوز مرجی
«باغ زمین» آلبالو
«نسوم» چادر سر لور
«سل بز» شیر سر
«ملکون» ماس رندی
«شابلاقی» آغز

«سیو کمر» روباه جغون

«شانشین» وشنا بلشت چش ورگ زوزه
«سرخ سی» خاللی، نهنگ، کبود اژدر لوئه
«قرداق» چپون غیه

«تپه سر» گت گته
آروسی هیمه کرون گلی ب گلی خوندش
حنا وندون رج خونی
«لش سر» کشتی گیرون
تلم زن نرم نرم امیری
چادرسری سروشت طالبا

چتی م دل نخائه؟
چتی یاد بکنم؟
چتی م دل تنگ نیره؟

اینا همش خار اُخجیره
امما، م دل ت وسه تنگ نازنین
ت ور باهونه گیرنه که هولایتی بوردی از زمین
ت دس چوی سما، رمه ی غچه اُتال ساز جا
ت سیو زلف سما، وای خش جا
ت امبس امبس پنجی
ت خسسه تن
ت رمه ی دور-دورمچ

امما، م دل ت وسه تنگ نازنین
ت ور باهونه گیرنه که هولایتی بوردی از زمین

بریشون

۱۳ اردیبهشت ۱۳۷۸

(چهارمین سالمرگ نیت عمو)

مهاجر ۱

هوای کوی تو از سر نمی رود ما را
غریب را دل سرگشته با وطن باشد
«حافظ»

به خاطره‌ی نیت عمویم:

که مجسمه‌ی رنج مردم من بود، عاشق طبیعت، کوه و رمه و روزگار این همه را از او دریغ داشت.

برف «دبرار» (قله کوه) (۱)

آب «امیر خونی» (چشمه)

باد «سره» (گردنه)

آواز «کرکر اسبو» (جریان آب زیر زمینی)

آواز «رو آر» (رودخانه)

سایه‌های تازه افتاده در «هشن در» (دره)

شب‌نم خنک «چمندا» (مرتع)

غبار آب نقره‌گون «سل» (آبشار)

دریاچه آبی و آرام «تار»

آسمان آبی و پرستاره «کهو گردن» (چراگاه).

قیاق «دال کمر» (نام گیاه، کوه)

میش گوهن «چب دره» (نام نوعی گون، دره)

درمنه‌ی «اباس یورد» (نام بوته، کوه)

واکمای «بسوت هزه» (گیاه، کوه)

گزل «کالک چال» (گیاه، کوه)

کمای «میون دره» (گیاه، کوه)

کاله‌ی «گل چال پشت» (گیاه، کوه)

تندر و آذرخش نعل قاطر در «سیو چک» (گذرگاه سنگی)

صدای گهگاهی زنگ رمه‌گاه چرای شبانه در «ددنگی» (چراگاه کوهستانی)

چشمان پره‌راس میش کوهی تازه رمیده در «مرجی جار» (قله کوه)

دارکوب «شمشیر دسه» (مزرعه)

وروری سمای دال در «شین کمر» (رقص محلی، لاشخور، قله کوه)
آواز غروب کبک در «تختی» (کوه)

قارچ «شاسلیمون» (قله کوه)

حاجی کنگل «خون یورد» (گیاه خوراکی، کوه)

شنگ «مزا» (گیاه خوراکی، مزرعه)

اوتره‌ی «نه مرگ» (گیاه خوراکی، چشمه)

تلم «گت او» (گیاه خوراکی، چشمه و کوه)

خیارک «ممسن هزه» (میوه وحشی، چمن-چشمه)

هنه‌نای «هلی یر» (میوه وحشی، کوه)

دشتی مک «اسیو پیش» (گیاه خوراکی، چمن)

سیب وحشی «سیو کمر» (کوه)

زرشک گلابی شکل «نه» (کوه)

زرد آبی «چال زمین» (درخت، مزرعه)

چودون «مفره چاک» (درخت، مزرعه)

شیرخشت «ملک یورد» (درخت، کوه)

عطر سروهای «س تا ورس» (کوه)

گردوی سه‌بند «هلته» (مزرعه)

انبوه عسلک (ماده شیرین از نوعی حشره) بر درخت بید «چال زمین»
(مزرعه)

عدس تازه «نارنگا» (مزرعه)

آلبالوی «باغ زمین» (مزرعه)

لور چادرهای «نسوم» (فراورده لبنیات، جهت، در مقابل آفتابگیر)

سر شیر «سل بز» (کوه)

ته دیگ ماست «ملکون» (کوه)

شیر آغازین «شابلاقی» (نام چراگاه اوایل بهار)

زوزه‌ی روباه در «سیو کمر» (کوه)

زوزه‌ی گرگ گرسنه و دریده در «شانشین» (کوه)
پارس خاللی، نهنگ، کبود واژدر در «سرخ سی» (نام‌های سگ، کوه)
بانگ چوپان در «قرداق» (کوه)

گفتگوی «تپه سر» (محل تجمع شامگاهی در دهنار)
آواز پی در پی هیزم‌گران عروسی
همه آواز خوانی شب حنابندان
کشتی‌گیری در «لش سر» (نام چمن)
امیری آرام چوپان در گاه کره‌گیری
طالبای دلگیر زن در چادر چوپانی

چگونه هوس نکنم؟
چطور فراموش کنم؟
چگونه دلم تنگ نشود؟

همه این‌ها خوب و زیباست
اما، نازنین دلم برای تو تنگ است
دل بهانه ترا دارد که با شتاب ما را ترک کردی
رقص چوبدست تو در آهنگ زنگوله و زنگ رمه
رقص زلف تو در بوسه‌های باد
نوبت‌های پیاپی چوپانی تو
تن خسته تو
گردش تو گرد رمه

اما، نازنین دلم برای تو تنگ است
دل بهانه ترا دارد که با شتاب ما را ترک کردی

بریشون

۱۳ اردیبهشت ۱۳۷۸

(چهارمین سالمرگ نیت عمو)

(۱) تمام نام‌های مکان، اطراف روستای دهنار شرق شهرستان دماوند است.

Niyyet amouye vesse:
Me mardeme ranje tanvaare biye, aasheghe tabiet o ku o rame
rozegaar hame re vene jaa baeite.

Feraamaarz 1

Deberare varf
Amir khouniye ou
Sareye waa
Kerker-asiyouye khoundesh
Rouare seroush
Hashendare taaze depaate saahe
Chamendaaye bechaa she
Sele neghre garde ou
Taare kahou bechemere deryou
Kahougerdene gahreye asemoune mashte esaare

Daalkamere ghiyaagh
Chabdareye mishgouhun
Ebasyourde dermene
Basout hazzeye waa kema
Kalek chaale gezel
Mioun dareye kema
Gel chaale peshte kaale

Siyou cheke ghaatere naale albe sou
Dedengie velou baei remeye shouchare tak-take zang
Margijaare taaze ram bakerde eshkaare batersi chesh
Shemshir daseye daar ketenek
Shin kamere daale varvari semaa
Takhtie kouke nemashoun khoundesh

Shaaselimune elghaari
Khoun yourde haaji kangel
Mezeraaye sheng
Neh marge ou tare
Gat ouye talm
Mamsen hazeye khiyaarek
Haliyare henena
Asiyou pishe dashtimek
Siyou kamere tale se
Nehe gelaabi zereshk
Chaalzamine zard aabi

Mefre chaake chudoun
Malek yourde shir khesht
Se taa varse bou
Halte se bande aghouz
Chaal zamine fek daare per-pere aselek
Narengaaye soze marji
Bagh Zamin aalbaalou

Nesoume chaader sare lur
Sel beze shir sar
Melkouné mase randi
Shaablaaghie aaghez

Siyou kamere roubae jaghoun
Shaneshine veshnaa baleshte cheshe verge zouze
Serhke siye Khaali, Neheng, Kaboud o Azhdere luue
Ghar daaghe chapoune ghiiye

Tape sare get-gete
Arousi hime-karoune gali-be-gali khoundesh
Henaar-vandoune raj-khouni
Lashe sare keshti giroun
Telem-zane narm narme amiri
Chaadersariye saroushe taalebaa

Cheti me deel nekhaahe?
Cheti yaad bakenem?
Cheti me deel tang naire?

Inaa hamesh khaa o khejire
Emma, me deel te vese tange naazenin
Tever baahoune girne ke houlaite bourdi az zamin
Te dase-chouye semaa, rameye ghech o taale jaa
Te siyou zelfe semaa, waaye kheshe jaa
Te ambs-ambese panji
Te khasse tan
Te rameye dour-dourmej

Emma, me deel te vese tange naazenin
Tever baahoune girne ke houlaite bourdi az zamin

Bergsjön
2 May 1999

غریب کیجا

مره یاد دارین، هر چن بوردمه اونور دنیا
مره یاد دارین، هر چن که نیمه شمه پیش پیدا

غریب کیجا، غریب کیجا
بمومه دنیا، مار مخفی گا
اون امن خنه، لینگ بشته بنه
کی دونسه که دنیا گردنه

ات شو بدیمه، خنه ی دله
بابا انا کشنه نقشه:
سیم خاردار جا ونه بگذریم
دل گت هاکنیم، راه ر بسپریم
در-در شر جا، گپ زونه وشون
ترس آ دل شوره، نئی پنهون
اونور سیما، لتکا پر گله
امه بتتن، پر از حاصله
زوون دیگه، دنیای تازه
امما خشبختی، شک بردار نیه

خدا حافظی از شه عزیزون
چش پر بئییه از اسری ا خون:
"سفر شمه خش، دل بئوئه شاد
از ترس ا پیگرد بئوئین آزاد"

راه دکتمی، یک راه دراز
پشت سر بشته می، کو ا دریو ا آدم ا وراز

مار کشه اُ بابای کلنگ، بیه مه مقوم
برار اُ خاخر همه عزیزون، لبلی شیمی، بسدا اُ آروم
ویشه، روخنه، ده اُ شهر اُ دشت بئی نه ناپیدا
جان وطن جا، بئیمی جدا
دل پر ارمون، خسسه پکفا
بخور بی می، از همه دنیا
ماشین باری، کشتی اُ قطار، طیاره، گاری بئیمی سوآر
دیمه پر اُ مار، ترس جا کننه، دائمن پیکار
وشنا اُ تشنا، هلاک اُ خسسه
کشور غوربت، زوون بسسه
گل ب گل ارمون، تموم شیه مار
راه بی یه دوس، دلا ب قرار

وارش اُ سرما، ورف اُ تریگ، وا
بئیمه ناخش، بدون دوا، بدون غذا
پچل زندون، سرد زمسون
نمنه سفر، ندارنه پایون
سرواژه گمبه، شه توی دله
چش اسری آ، باهار کله
در-در شر جا، کمبه نظاره
خاخر، برار اُ ننا باباره
وشون شیون، وشون ناله
سیو کمر ر، دل بونه پاره

بزور آ زحمت، بمومی منزل
فکر ها کردمی، مراد آ مقصود بی یه حاصل
بوردمه کوچه، هاکنم بازی
خسسه دل وه، بزئم سازی

صابخنه وچکون، باغز آغرض
بخل اُکینه جا، چش بی یه قرمز:
"ت گور ر بگن، ت گور ر بگن
ای سیو کلله، دگرد شه خنه"

گردمبه خنه، پرسمبه بابا:
که شومبی خنه؟
که شومبی خنه؟

گردمبه خنه، پرسمبه ننا:
که شومبی خنه؟
که شومبی خنه؟

مره یاد دارین، هر چن بوردمه اونور دنیا
مره یاد دارین، هر چن که نیمه شمه پیش پیدا

م
۲۰ مرداد ۱۳۷۸

دختر مهاجر

مرا به یاد آورید، هر چند به آن سوی زمین رفتم
مرا به یاد آورید، هر چند پیش شما نیستم

دختر مهاجر، دختر مهاجر
در مخفی‌گاه مادرم متولد شدم
در آن خانه امن بزرگ شدم
کی می دانست چه بر سرم می آید

شبی در خانه دیدم
پدر و مادر نقشه می کشند:
از سیم خار باید بگذریم
جرات کنیم، باید راه بیفتیم
آن‌ها از جاهای دور حرف می زدند
ترس و دل‌شوره آشکار بود
آن سوی سیم‌خاردار باغ‌ها پر گل است
تلاش ما نتیجه می دهد
زبان بیگانه، دنیای جدید
اما بدون شک خوشبخت می شویم

از عزیزان خداحافظی کردیم
چشمان پر از اشک و خون:
"سفرتان خوش، دل‌تان شاد
از ترس و پیگرد شوید آزاد"

راه افتادیم، یک راه دراز
پشت سر گذاشتیم، کوه، دریا، انسان و گراز

آغوش مادر و شانه پدر، جای من بود
برادر و خواهر، همه عزیزان، مخفیانه می رفتیم، ساکت و آرام
جنگل، رود، ده، شهرو دشت ناپدید شدند
از وطن عزیز جدا شدیم
دل پر از آرزو، بدن خسته
از همه دنیا بی خبر بودیم
ماشین باری، کشتی، قطار، هواپیما و گاری سوار شدیم
شاهد بودم که پدر و مادر مدام با ترس دست و پنجه نرم می کنند
گشنه، تشنه، هلاک و خسته
کشور غریب، زبان ناشناس
گاه امید کاملاً به یاس مبدل می شد
راه بسته و قلب نا آرام می شد

باران، سرما، برف، تگرگ و باد
بیمار شدم، بدون دارو و بدون غذا
زندانی کثیف، زمستان سرد
به نظر می رسید سفر را پایانی نیست
در تب هذیان می گفتم
اشک چشم چون رود بهاری
از راه‌های خیلی خیلی دور نگاه می کردم
خواهر، برادر، مادر و پدر را
شیون و ناله آن‌ها
دل سنگ را پاره می کرد

با رنج و زحمت به مقصد رسیدیم
فکر کردیم، به مراد و مقصود نائل آمدیم
رفتم کوچه تا بازی کنم
تا دل گرفته من باز شود

بچه‌های میزبان با خشم
چشمان از بخل و کینه چون خون فریاد کشیدند:
"گم شو، گم شو
کله سیاه، به وطنت برگرد"

به خانه بر می‌گردم از پدر می‌پرسم:
کی به خانه بی می‌گردیم؟
کی به خانه بی می‌گردیم؟

به خانه بر می‌گردم از مادر می‌پرسم:
کی به خانه بی می‌گردیم؟
کی به خانه بی می‌گردیم؟

مرا به یاد آورید، هر چند به آن سوی زمین رفتم
مرا به یاد آورید، هر چند پیش شما نیستم

م
۲۰ مرداد ۱۳۷۸

Gharibe Kijaa

Mere yaad daarin, har chan bourdeme ounvare denyaa
Mere yaad daarin, har chan ke nime sheme pish piidaa

Gharibe kijaa, gharibe kijaa
Bemoume denyaa, maare makhfigaa
Oun amne khene ling beshtme bene
Kii dounese ke denyaa gerdene

Etshou badime, kheneye dele
Baabaa o nena kashene naghshe:
Sime khaardaar jaa vene begzerim
Deel gat haakenim, rahre besperim
der-der shar jaa, gap zoune veshoun
Tars aa delshoure, neiye penhoun
Oun vare simaa, letkaa per gele
Ame bateten, per az haasele
Zewoun dige, denyaaye zaaze
Amma kheshbakhti, skak bardaar niye

Khedaahaafezi az she azizoun
Chesh per baeiye az asri o khoun:
"Safer sheme khesh, deel baoue shaad
Az tars o peigard baouin aazaad"

Raa daketemi, yek rahe deraaz
Peshte sar beshtmi, kou o deryou o aadem o veraaz
Maar kashe o baabaaye kelang, biye me meghoum
Beraar o khaakher hame azizoun, lablabi shimi, besdaa o aaroum
Vishe, roukhene. deh o shahr o dasht baeine naapidaa
Jaane vaten jaa, baeimi jedaa
Deel pere armoun, khasse pekefaa
Bekhaver bimi, az hame denyaa
Maashine baari, keshyi o ghetaar, taiyaare, gaari baeimi souaar
Dime per o maar, tarse jaa kene, daaemen peikaar
Veshnaa o teshnaa, helaak o khasse
Keshvare ghoubet, zewoune basse
Gel-be-gel armoum, temoum shiye maar
Raah beiye daves, deela begheraar

Varesh o sermaa, varf o terig, waa
Baeime naakhesh, bedoune devaa, dedoune ghezaa
Pachele zendoun, sarde zemessoun
Nemene safer, nedaarne paayoun
Saewaazhe gembe, she touye dele
Chesh asri aa, baahaare kele
Der-dere shar jaa, kembe nezaare
Khaakher, beraar aa nena baabaare
Veshoune shivan, veshoune naale
Siyou kamere, deel boune paare

Bezour aa zahmet, bemoumi menzel
Fekr haakerdemi, meraad aa maghsoud baeiye haasel
Bourdem kouche haakenem baazii
Khasse deele ve, bazenem saazii
Sabkhene vachkoun, baa ghez aa gharez
Boukh o kine jaa, chesh beiye ghermez:
"Te gourre bagen, te gourre bagen
Eiy siyou kalle, dagerd she khene"

Gerdembe khene, persembe baabaa:
Ke shoumbi khene?
Ke shoumbi khene?
Gerdembe khene, persembe nena:
Ke shoumbi khene?
Ke shoumbi khene?
Mere yaad daarin, har chan bourdeme ounvare denyaa
Mere yaad daarin, har chan ke nime sheme pish piidaa

Roma
10/8/1999

همزوون

به تو حاصلی ندارد، غم رزوگار گفتن
که شبی ندیده باشی، به درازنای سالی
«سعدی»
ک. ط. وسسه

ت چش سرشور خنده، گپ زنده م جا
ت لوشه انار تتی، گرم کنده مره
ت همه جا جدائی:
اینجه هیشکس گوش ندنه، نازنین!
اگه گوش هاده دل ندنه،
ت نا فقط گوش دنی،
دوندی چچی گمبه!

گوتنبرگ
۲۸ آذر ۱۳۷۸

همزبان

به تو حاصلی ندارد، غم رزوگار گفتن
که شبی ندیده باشی، به درازنای سالی
«سعدی»
برای ک. ط.

چشمانت سرشار از خنده، با من گفتگو دارد
لبانت شکوفه انار، مرا گرم می کند.
تو با همه متفاوتی:
اینجا کسی گوش نمی کند، نازنین!
اگر گوش کند اندیشه نمی کند،
تو نه تنها گوش می کنی،
بلکه می دانی چه می گویم.

گوتنبرگ
۲۸ آذر ۱۳۷۸

Hamzevvon

Te chesh sar shoure khande, gap zande mejaa

Te loushe enaare teti, gram kende mere

Te hame jaa jedaaei:

Einje hishkas goush nadeneh, nazenin!

Age koush haade deel nadene

Te naa feghat goush deni,

Doundi chechi gembe.

Gothenburg

18/12-99

وارش

نرم،

رز رز - زلف ش -

رخته

بنشو

شورنه ألسنه

م دل جا، سسکه بموندسه خشی ره.

نرم،

رز رز - زلف ش -

رخته

بنشو

شورنه ألسنه

م لوشه ی جا، سسکه بموندسه خنده ره.

ننال، نسرو نازنین!

وارش تروک وسنه

افتاب زرین ت، سر رسنه.

بریشون

۲ دی ۱۳۷۸

باران

نرم،

ریز ریز - ریز باران -

همواره

نفوذگر

می شوید و می لیسد

از دل من، ته مانده‌ی خوشحالی را.

نرم،

ریز ریز - ریز باران -

همواره

نفوذگر

می شوید و لیس می زند

از لب من، ته مانده‌ی خنده را.

ننال، شکوه مکن نازنین!

نفس باران می گیرد

اشعه زرین خورشید فرا می رسد.

بریشون

۲ دی ۱۳۷۸

Vaaresh

Narm,
Rezrez - zelfe she -
Rehkte
Beneshou
Shourne o lesene
Me deele jaa, seske bamoundese kheshi re.

Narm,
Rezrez - zelfe she -
Rehkte
Beneshou
Shourne o lesene
Me loushe jaa, seske bamoundese khande re.

Nenaal, nasrow nazenin!
Vareshe terouk vesene
Eftaabe zarrine te sar resene.

Bergsjön
22/12-99

مه خاطر طاهره وسه كه همش تلفون پشت پرسنه:
”پس ك انى داداش؟“

فرامرز ۲

غريب خنه كجوئه؟

غريب خنه كجوئه؟

اونجه كه كو كتاهه، روز كلتك

اونجه كه شو بلنن، او ليلك

اونجه كه رمه جا خور نيه، گل بو نارنه

اونجه كه دره جا اثر نيه، دل خو نارنه

اونجه كه همه غريبون نوم، سيوكللوئه

اونجه مهمون آ صابخنه ي ميون، جول دروئه

اونجه خنده قحطى آ، سلوم نادره

پولله كه حرف زن آ، همش قادره

غريب كچك سره، کنار شره

ونه جا صابخنه، هميشك قره

وشون به سون راغون آ اونه

هرچى بتجى، قاتى نئوننه

اره نازنين، غريب سره اينجوئه

اره نازنين، غريب سره اينجوئه

غريب شه غوربت چى كاره سسه؟

غريب شه غوربت چى كاره سسه؟

غريب هر كارى كنده، اگه هادن وره

اگه همه عمر، ايندر اوندر، سرنجاجندن وره

سيودس، اسبه دس، ملا آ بسواد، دس بن هاكردن سادوئه

كار سنگين آپچل، غريب پشت قوالوئه

غريب دسسا، خله دوسسه

غريب كمر، اينجه بشكسسه

اره نازنین، غریب جای کار این سونه
اره نازنین، غریب جای کار این سونه

دیگه در بیه، غریب ش خنه، پس ک گردنه ؟
دیگه در بیه، غریب ش خنه، پس ک گردنه ؟
اون شاروز، مار دل، انده داغ نوینه
هر باهار، تریگ آول وا، امه باغ نوینه
اون شاروز که دیگه، سنگ آگلیله
نخرنه مزیر سرأ، نورنه ماروی سینه
خشک بونه چش جا، گرم اسری
بشر حقوق آ، نی اینتی سرسری
مار آه سرد، مار نواجش، تموم بئوئه
برمه ی جاگیر، مسس بلبل، مقوم بئوئه
قهر آتلافی، غرض ا کینه پاک بوره از یاد
مهر آ محببت هاکنه دله ، زلال ا آباد
ناهمنظرون، از پیر آجون، دارن مدارا
گوفتار ا پندار، امه کردار جا نئوئه جدا
اره نازنین، اون روز گردنه، فرامرزجا، غریب شه خنه
اره نازنین، اون روز گردنه، فرامرزجا، غریب شه خنه

گوتنبرگ
۱۳۷۹/۱/۱

به خواهرم طاهره که هر بار پشت تلفن می پرسد:
"داداش پس کی میائی؟"

مهاجر ۲

خانه مهاجر کجاست؟

خانه مهاجر کجاست؟

آنجا که کوه ها و روزها کوتاه هستند

آنجا که شب ها بلند و آب ها یخ بسته هستند

آنجا که از رمه خبری نیست، گل ها بو ندارند

آنجا که از دره اثری نیست، دل ها خواب ندارند

آنجا که نام همه مهاجران کله سیاه است

آنجا که میان مهمان و میزبان یک دره عمیق است

آنجا که خنده قحطی و سلام نادر است

پول است که حرف می زند و قادر است

خانه مهاجر بیرون شهر است

میزبان با او همیشه سرسنگین است

آنها مثل روغن آب هستند

هر چه بکوشد باهم در نمی آمیزند

آری نازنین، خانه مهاجر اینجا است

آری نازنین، خانه مهاجر اینجا است

مهاجر در مهاجرت چکاره است؟

مهاجر در مهاجرت چکاره است؟

مهاجر هر کاری می کند، اگر به او بدهند

اگر تمام عمر او را از این در به آن در حواله ندهند

غیر متخصص ، متخصص، باسواد و بیسواد، کار گرفتن آسان است

کار سنگین و کثیف پشت قواله مهاجر است

دست مهاجر خیلی بسته است

کمر مهاجر اینجا شکست

آری نازنین، کار در مهاجرت این است
آری نازنین، کار در مهاجرت این است

دیگر دیر شد، مهاجر کی بر می گردد؟
دیگر دیر شد، مهاجر کی بر می گردد؟
آن روز رویائی، مادران این همه داغ نبینند
هر بهار تگرگ و توفان به باغ نیاید
آن روز رویائی که سنگ و گلوه
در سر جوان خالی نمی شود، سینه زیبا رو را پاره نمی کند
از چشمان اشک گرم خشک شود
حقوق بشر این چنین پایمال نشود
آه سرد و سوگ سرود مادران پایان یابد
جایگزین گریه نغمه و آوای بلبل شود
بی مهری، انتقام، بدخواهی و کینه کاملن فراموش شود
مهر و محبت دل ها مهربان و بخشنده کند
ناهم نظران، از پیر و جوان، مدارا کنند
گوفتار و پندار ما با کردار ما این همه متفاوت نباشد
آری نازنین، آن روز مهاجر به وطنش بر می گردد
آری نازنین، آن روز مهاجر به وطنش بر می گردد

گوتنبرگ
۱۳۷۹/۱/۱

Me khaakher Tahere-ye vese ke hamesh telefoune pesht pesene:
"Pas ke eni daadaash?"

Feramarz 2

Gharibe khene kejoue?
Gharibe khene kejoue?
Ounje ke ku ketaahe, rouz keltek
Ounje ke sou belenne, ou liilek
Ounje ke rame jaa khaver niiye, gel bou naarne
Ounje ke dare jaa aser niiye, deel khou naarne
Ounje ke hame ghariboune noum, siyou kallue
Ounje ke mehmoon aa saabkheneye mioun , joule daroue
Ounje khande ghahti aa saloum naaderre
Poule ke harfzan aa, ghaaderre
Gharibe kechke sere, kenaare share
Vene jaa saabkhene, hamishek ghare
Veshoun besoune raaghou aa oune
Harchi batejen, ghaati naounne
Are naazenin, gharibe sere injoue
Are naazenin, gharibe sere injoue

Gharib she ghoubet chii kaare hasse?
Gharib she ghoubet chii kaare hasse?
Gharib har kari kende, age haaden vere
Age hame oumr, indar oundar, sar netaajenden vere
Siyou-das, esbedas, mellaa besevaad, das baan haaherden sadue
Kaare sangin aa pachel, gharibe peshte ghevaalue
Gharib dassa, khale davesse
Gharibe kamer, inje beshkessa
Are naazenin, gharibejaaye kaar insoune
Are naazenin, gharibejaaye kaar insoune

Diige der baiye, gharib she khene, pas ke gerdene
Diige der baiye, gharib she khene, pas ke gerdene
Oun shaarouz maare deel, ande daagh navine
Har baahaar terig aa walewaa, ame baagh navine
Oun shaarouz ke diige, sang aa gelile
Nakherne mezire sar o, naverne maaruye siine
Khesk baoue cheshe jaa, garme aseri
Basher heghough, dige naoue ande sarsari
Maare aahe sard, maare nevaajesh, temoum baoue

Bermeye jaagir, masse belbele, meghoum baoue
Ghahr o telaafi, gharez o kiine paak boure az yaad
Mehr aa mohabbet haakene delle, zelaal o aabaad
Naahamnazeroun, az pir aa jevoun, daaren medaaraa
Gouftaar o pendaar, ame kerdaar jaa naoue jedaa
Are naazenin, oun rouz gerdene, feraamaeze jaa, gharib she khene
Are naazenin, oun rouz gerdene, feraamaeze jaa, gharib she khene

Gothenburg
20/3-2000

تا سال دیگه

کوه آمازون من گت بی مه
قدیم آندیم ت خت دی مه
کوه مه یلاقه، مازرون قشلاق
هسمه منا، ت تک مشتاق
نورامه ر، شمال سرما
عاشق افتاب، فدای گرما
پشمنومه، جان مه غرسه دار
تنگ هسه مه دل، برای نفار
ممرز، انجیلی، اغوز، خرمندی
سربکشینه در این همندی
دهنار آشاهی، جان بیه راضی
دشمن مککار، بزوئه بازی
چه مزه داشته، دشت بدین، ویشه نوردی
اونجه بیه که، دل ر بوردی

جان در عذاب ارمون ب سراب
م ذم ا دلله، اون افتاب روز ت بی صاحب
هدامه افتاب، بخریمه ساهه
مردم گوفتار، نداشته مائه
دل نونه خوگر، برق آریا جا
دس بکشیمبه شه دلبخا جا
بلن عمارت، از خون آغارت
ساهه ا سردی نکمبه عادت
تاب نیارمبه، سرسنگینی آ سنگین مننت
دل خانه دئوئه، دلدار خدمت
وشنا شه خنه، بتتره مه وه
مردم سفره، سگ سگ لوئه

"خی پوس" ویشه بئی یه آروس
زنده جدائی، سر شور افسوس
"چرات" چمن، گوشبال دینگو گوش
باهار نارنج، ورنه منه هوش
تا شو آتا روز، هسسه برقرار
نا غم بوینی، نا درگیری جا داری سر ا کار

میش آوره آ، بز آ بسکله
ور هدا چپون از پشت گهره
غچچه ا تال ا، مارخاه تله
دلل خش کنده، تکک پر خنده
خو آ ویشاری، یار منه پلی
توه شر گمبه، من برمه گلی
سر مه بموئه، دل داشته شوره
پلی هاگردمه، خار دار سیمه، نویمبه دشته، نویمبه کوره
اینجه قشنگه، ت هرچی ویندی
ت رنگ آت بو پیدا نئونه، پاره بکنی هزار دوندی
من اینجه تک آ، من اینجه تینار
م خو همیشک، م خار دهنار

بابا ا ننا، خاخر، برارون
همسر ا یارون، همه دیگرون
تا شمه سوآله ندم من خش
این بسوته دل، موندنه ناخش
همه شو آروز بسون دینه
گمبه شه پلی، تا سال دیگه، من درمه خنه

گوتنبرگ
۱۳۷۹/۴/۷

تا سال دیگر

در بیلاق و مازندران بزرگ شدم
از قدیم عاشق تو بودم
کوه بیلاق من، مازندران قشلاق من
من عاشق بی قرار تو هستم
سرمای اسکاندیناوی به من نمی سازد
عاشق آفتاب و فدائی گرما هستم
پشیمانم، جانم غصه دار
دلَم برای نفار تنگ است
ممرز، انجیلی، گردو، خرمندی
در این دشت سر کشیدند
در دهنار و شاهی، جان آرامش داشت
دشمن مکار، خاک به چشم پاشید
چه لذتی داشت تماشای جنگل و صحرا
آنجا بود که عاشقم کردی

جان در عذاب و آرزو نقش بر آب
هوش و حواسم را، آن روز افتابی تو صاحب شدی
آفتاب را دادم، سایه را خریدم
حرف مردم پایه نداشت
دل به زرق و برق عادت نمی کند
از عشق خودم دست کشیدم
به ساختمان های بلند از خون و غارت بر پا شده
به سایه و سرما عادت نمی کنم
سرسنگینی و تفرعن را بر نمی تابم
دل می خواهد در خدمت دلدار باشد
گرسنه در خانه برایم راحت تر است
بر سفره مردم و پارس سگ ها

جنگل "خی پوس" عروس شد
زنده جدائی و پر از افسوس
چمن "چرات"، گوشواره به گوش گذاشت
بهار نارنج مد هوشم می کند
تاشب و روز برقرار است
نه غم ببینی، نه جنگ

میش، بره، بز و بزغاله
چوپان از خوابگاه به راه انداخت
صدای زنگ و بع بع مادرخواه
دل را شاد و لب را پر خنده می کند
در خواب و بیداری، یار کنار من است
غمناک برایت شعر می خوانم
به سرم آمد از آنچه می ترسیدم
از سیم خار دار گذشتم، نه دشت را می بینم نه کوه را
اینجا هر چه می بینی قشنگ است
هر چند جستجو کنی رنگ و بویت یافت نمی شود
من اینجا تنها هستم
رویای دائمی من دهنار عزیز

پدر، مادر، خواهر، برادرها
دوستان، یاران، همه دیگران
تا پیشانی شما را نبوسم
این دل سوخته آرام نمی گیرد
شب و روز مثل دیوانه‌ها
با خودم خرف می زنم، سال دیگر این موقع، من خانه هستم

گوتنبرگ

۱۳۷۹/۴/۷

Taa saal dige

Ku aa Maazeroun men gat baeime
Ghadim aa dadim te khat daeime
Ku me yelaaghe, Mazeroun gheslaagh
Hasseme menaa, te take meshtaagh
Naveraa mere, shemaale sermaa
Aasheghe eftaab, fedaaye garmaa
Pashemouneme, jaan me gherssedaar
Tang hasse me deel, beraaye nefaar
Memrez, anjili, aghouz, khermendi
Sarbakeshine dar in hemendi
Dehnaar aa Shaahi, jaan beiye raazi
Deshmene makkaar, bazoue baazi
Che meze dashte, dashte badien, viishenaverdi
Ounje beiye ke, deel re baverdi

Jaan dar azaab o armoun be seraab
Me zem o delle, oun eftaabe rouz te baei saahaab
Hehaame eftaab, bakhrime saahe
Mardeme gouftaar, nedashte maae
Deel naoune khouger, bargh o reyaa jaa
Das bakeshime she delbekhaa jaa
Belen emaalet, az khoun aa ghaaret
Saahe o saardi nakembe aadet
Taab niaarembe, sarsangini aa sagine mennet
Deel khaane daoue, deldaare khedmet
Veshnaa she khene, bettere meve
Mardeme sefre, sag sage loue
"Khipous"-e viishe baeiye aarous
Zende-jedaaei, sarshoure afsous
"Cheraat"-e chamen, goushbaal dingu goush
Baahaare naarenj, varne mene housh
Taa shou aa taa rouz, hasse bargheraar
Naa gham bavini, naa dargiri jaa daari sar o kaar

Mish aa vare aa, bez aa beskele
Var hedaa chappoun az peshte gahre
Ghechche o taal o, maar-khaahe tale
Deele klesh kende, tekke per khande

Khou aa vishaari, yaar mene pali
Teve sher gembe, men berme gali
Sar me bemoue, deel dashte shoure
Pali hakerdme, khaardaare simme, navimbe dashte, navimbe koure
Inje ghashenge, te harchi vindi
Te rang aa te bou pidaa naoune, paare bakeni hezaar devandi
Men inje tak aa, men inje tiynaar
Me khou hamishek, me khaare Dehnaar
Baabaa o nenea, khaakher, beraaroun
Hamsar o yaaroun, hame digeroun
Taa sheme souaalle nadem men khesh
In basoute deel, moundene naakhesh
Hame shou aa rouz besoune dine
Gembe she pali, taa saale dige, men darne khene

Gothenburg
27/7-2000

ت خلق اُ خو

اوول عاشق بی مه چش اُ ابروره
دییم عاشق بی مه مشت ججوره
وختی بشنوسمه ت گپ اُ گوره
فدائی بیمه من، ت خلق اُ خوره

گوتنبرگ
۱۳۷۹/۶/۱۰

اخلاق تو

اول عاشق چشم و ابرو تو شدم
دوم عاشق پستان تو شدم
زمانی که گفتگو ترا شنیدم
فدائی اخلاق تو شدم

گوتنبرگ
۱۳۷۹/۶/۱۰

Te khegh o khou

Awel aashegh baime chesh o abroure
Deyem aashegh baime mashte jejure
Vakhti beshnouseme te gouftogure
Fedaei baime men, te khegh o khure

Gothenburg
31/8-2000

برو بخونديم

حلقه بزنييم، باهم بخونديم
پيمون دونديم، تن پاک وه
ترياک م قاتل، ترياک ت قاتل
کشنه م ر، کشنه ت ر، اين دور باطل
و سسکه سسکه، هر روز آ هر شو
هر ماه آ هر سال، دل بونه کهو

دونديم پيمون، نشکنديم عهد ر
رفاقت وه، صداقت وه
برو بجنگيم، مرز بشکنديم
امه رمز شو، صلح آرامش
راهبر اما عشق هس آ سازش
مقصد اما، یک تن سالم
خنه ی آباد، مردم دلشاد
کشور آزاد، خليج تا خزر

دونديم پيمون، نشکنديم عهد ر
رفاقت وه، صداقت وه
برو بجنگيم، مرز بشکنديم
تن سالم آ، لب پر خنده
ديگه نئوئيم، هچچی ر بنده
تن سالم آ، لب پر خنده
ديگه نئوئيم، هيچکی ر بنده
چتی تش زندگی، جونی ر ت؟!
چتی تش زندگی، قشنگی ر ت?!
ت چه نخانی، دار داره تی تی

لتکا بئوئه، پر پاپلی
بلبل بخونده، سر انجیلی
تلار او آسریه واری

دوندیم پیمون، نشکندیم عهد ر
رفاقت وه، صداقت وه
برو بجنگیم، مرز بشکندیم
برو بخوندیم، خوننش پر هایره
ت کلله ونگ آ، ت چککه سما
کوه اُکمر ر، بهل سر هایره

خنده پر هاکن، امه خنه ر
ب زانو بیار، غم اُبرمه ر

گوتنبرگ
۱۳۷۹/۹/۲۳

بیا آواز بخوانیم

حلقه بزنییم، باهم آواز بخوانیم
پیمان ببندیم، برای یک تن پاک
تریاک قاتل من، تریاک قاتل تو
مرا می کشد، ترا می کشد، در این دور باطل
تریاک ذره ذره، هر روز و هر شب
هر ماه و هر سال، دل پر خون می شود

پیمان ببندیم ، عهد را نشکنیم
برای رفاقت، برای صداقت
بیا بجنگیم، مرز بشکنیم
رمز شب ما، صلح و آرامش
رهبر ما عشق و مدارا
مقصد ما، یک تن سالم
خانه ی آباد، مردم دلشاد
کشور آزاد، خلیج تا خزر

پیمان ببندیم ، عهد را نشکنیم
برای رفاقت، برای صداقت
بیا بجنگیم، مرز بشکنیم
تن سالم و لب پر خنده
دیگر بنده ی هیچ چیز نباشیم
تن سالم و لب پر خنده
دیگر بنده ی هیچ کس نباشیم
چگونه جوانی را آتش می زنی؟!
چگونه زیبائی را آتش می زنی؟!
چرا درختان را پرشکوفه نمی خواهی

باغ را پر از پروانه
بلبل بر درخت انجیلی آواز بخواند
آب تالار مثل اشک صاف باشد

پیمان ببندیم ، عهد را نشکنیم
برای رفاقت، برای صداقت
بیا بجنگیم، مرز بشکنیم
بیا آواز بخوانیم، آوازمان پر بگیرد
فریاد شادی و رقص تو
کوه و کمر را پر کند

خنده پرکن خانه ما را
به زانو در بیار غم و گریه را

گوتنبرگ

۱۳۷۹/۹/۲۳

Berou Bakhoundim

Halghe bazenim, baaham bakhoudim
Peimoun davendim, tane paake ve
Teryaak me ghaatel, teryaak te ghaatel
Keshene mere, keshene tere, in doure baatel
Ve sesske sesske, har rouz aa har shou
Har maah o har saal, deel boune kakou

Davendim peimoun, neshkendim ahd re
Refaaghetete ve, sedaaghetete ve
Berou bajengim, marze beshkendim
Ame ramze sou, soulh o aaraamesh
Raahbare emaa eeshgh das o sazesh
Maghsade emaa, yek tane saalem
Khene aabaad, mardeme delshaad
Keshvare aazaad, Khaliij taa Khazer

Davendim peimoun, neshkendim ahd re
Refaaghetete ve, sedaaghetete ve
Berou bajengim, marze beshkendim
Tane saalem aa, labe per khande
Dige naoueim, hechchi re bande
Tane saalem aa, labe per khande
Dige naoueim, hechki re bande
Cheti tash zandi, jevouni re te?!
Cheti tash zandi, ghashengi re te?!
Te che nekhaani, daar daare titi
Letkaa baoue, pere paapeli
Belbel bakhounde, sare anjili
Telaare ou aa asriye vaari

Davendim peimoun, neshkendim ahd re
Refaaghetete ve, sedaaghetete ve
Berou bajengim, marze beshkendim
Berou bakhoundim, khounnesh par haaire
Te kalle vang aa, te chakke semaa
Ku o kamer re, behel sar haaire

Khande per haaken, ame khene re
Be zaanou biyaar, qham o berme re

Gothenburg, 13/12-2000

دتر نازدار

لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا

ت چشم دور، سوال دور

ت زلف دور، کتار دور

ت قد دور، ت سر دور

ت لینگ آت کمر دور

لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا

لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا

دتر ت م، دل گوشه

دتر ت، گننم گوشه

ت م دریو، چشون سو

دل قرار، قت زانو

ماه مونا، سوب روزا

ونوشه بو، مه سبزه رو

جان همدم، گل مریم

لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا

لالا، لالا، کوهی کوتر لالا، لالا، لالا، لالا

گل تی تی، م خو دارنه

فردا روز پیش رو دارنه

ت خور خامبه من سنگین

ت رویا دائمن رنگین

لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا

لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا

دتر م امشو بد خوئه

ت تن خسسه، دوا خوئه

بخس امشو، م چش سو
بخس امشو، گل خشبو
م کشه ی دله بور خو
رویای لتکار بل لو
بخس آروم، بخس آروم
خشی ت جانہ ہم پیمون
بخس امشوی شو تارہ
فردا دنیا پرہ کارہ
لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا

لالا، لالا، کوهی کوتر لالا، لالا، لالا، لالا
خروش با کتہ خوبورده
آهو با ورہ خو بورده
کهر با کرہ خو بورده
پیشی با کتہ خو بورده
ہاپو با توللہ خو بورده
بز با بسکلہ خو بورده
میش با ورکا خوبورده
گو با گوگزا خو بورده
کرک با چیندکا خوبورده
لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا

لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا
آبشار شوی کشہ ختہ
درہ کوی کشہ ختہ
وارش اور کشہ ختہ
ارمون بورر کشہ ختہ
چمن ماہ کشہ ختہ
سفر راہ کشہ ختہ

روار دريو كشه خته
 اسبه سيو كشه خته
 لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا
 لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا
 ماتتي اشنه بخس!
 اسساره پئنه بخس!
 افتاب ت چش برا بخس!
 كهكشون ت ميركا بخس!
 بخس مه پچيكه الله!
 بال ا پر بووه آماده
 بلن پرواز بوني ت
 گل پر ناز بوني ت
 خسنی نفس آرومه
 خجير ديم ت خندونه
 لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا
 لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا
 ت گد بوني آ ماه بوني
 دلير آراه گشا بوني
 ت دسسون پرهنر بونه
 ت زلفون آچتر بونه
 ت چش وينا، ت دل ويشار
 زوون گويا آخش گفتار
 لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا
 لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا
 شرين زوون، ت گل كندی
 همه دنيا، سفر كندی

تاریک را ر سو کندی
ریکای دل او کندی
بند را ر همن کندی
ش زلفون کمن کندی
لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا

لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا
ت نون گرم آ، ت او بچا
ت سفره واز آ دلوشا
ت جان آ تن ب بلا
ت سره‌خنه باصفا
الاهی جنگ نوینی ت
غم آنیرنگ نوینی ت
ت دل خش، لب پر خنده
ت خیال آ دیافرنده
برسی هرچی ت خانی
م وسسه نازنین جانی
لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا

لالا، لالا، گل دتر لالا، لالا، لالا، لالا
م دل ت وسسه زنده پر
ت شرینی ب-اون-سر
همش فکر ت پلی دره
ت خوندش م گلی دره
لالا، لالا، دتر نازدار لالا، لالا، لالا، لالا

گوتنبرگ

۱۳۷۹/۱۲/۱۱

دختر نازدار

لالای، لای لای، دختر گلم

فدای چشمت، فدا پیشونیت

فدای گیسوت، فدای چانهات

فدای قدت، فدای سرت

فدای پایت، فدای کمرت

لالای، لای لای، دختر نازدار

لالای، لای لای، دختر گلم

دختر تو قلبم هستی

دختر تو خوشه گندم

تو دریای من، نور چشم من

قرار دلم، توان زانوانم

ماهوش، ستاره بامداد

بو بنفشه، سبزه رویم

همدم عزیزم، گل مریم

لالای، لای لای، دختر نازدار

لالای، لای لای، کبوتر کوهی ام

شکوفه من خواب دارد

فردای روشن پیش رو دارد

خوابت سنگین باشد!

روایت همیشه رنگین باشد!

لالای، لای لای، دختر نازدار

لالای، لای لای، دختر گلم

دخترم امشب بد خواب است

تنت خسته، دوایش خواب است

بخواب امشب نور چشمم
 بخواب امشب گل خوشبویم
 در آغوش من بخواب
 به باغ رویاها قدم بگذار
 بخواب آرام، بخواب آرام
 شادی همواره با تو باد
 بخواب امشب تاریک است
 فردا دنیا پر از کار است
 لالای، لای لای، دختر نازدار لالای لای، لالای لای
 لالای، لای لای، کبوتر کوهی ام لالای لای، لالای لای
 خرگوش با بچه اش به خواب رفت
 آهو با بره اش به خواب رفت
 اسب کهر با کره اش به خواب رفت
 پیشی با بچه اش به خواب رفت
 هاپو با توله اش به خواب رفت
 بز با بزغاله به خواب رفت
 میش با بره به خواب رفت
 گاو با گوساله به خواب رفت
 مرغ با جوجه به خواب رفت
 لالای، لای لای، دختر نازدار لالای لای، لالای لای
 لالای، لای لای، دختر گلم لالای لای، لالای لای
 آبشار در آغوش شب خوابیده است
 دره در آغوش کوه خوابیده است
 باران در آغوش ابر خوابیده است
 آرزو در آغوش بیر خوابیده است
 چمن در آغوش مهتاب خوابیده است
 سفر در آغوش جاده خوابیده است

رودخانه در آغوش دریا خوابیده است
 سپیدی در آغوش سیاهی خوابیده است
 لالای، لای لای، دختر نازدار لالای لای، لالای لای
 لالای، لای لای، دختر گلم لالای لای، لالای لای
 ماه ترا نگاه می کند بخواب!
 ستاره نگهبان توست بخواب!
 خورشید منتظر توست بخواب!
 کهکشان گردن بند تو بخواب!
 عقاب کوچک من بخواب!
 تا بال و پرت آمده پرواز شود
 امیدوارم بلند پرواز شوی تو
 گل نازدار شوی تو
 وقتی می خوابی نفست آرام می شود
 با چهره زیبا لبخند می زنی
 لالای، لای لای، دختر نازدار لالای لای، لالای لای
 لالای، لای لای، دختر گلم لالای لای، لالای لای
 وقتی بزرگ شدی مثل ماه می شوی
 دلیر و راهگشا می شوی
 دستان تو پرهنر می شود
 زلفانت افشان می شود
 چشمت بینا، دلت بیدار می شود
 زبانت گویا و گفتارت شیرین می شود
 لالای، لای لای، دختر نازدار لالای لای، لالای لای
 لالای، لای لای، دختر گلم لالای لای، لالای لای
 شیرین زبانه، تو گل می کنی
 تمام دنیا را می گردی

راه تاریک را روشن می کنی
 دل پسر را آب می کنی
 راه سربالائی را هموار می سازی
 گیسویت را کمند می سازی
 لالای، لای لای، دختر نازدار لالای لای، لالای لای
 لالای، لای لای، دختر گلم لالای لای، لالای لای
 نانت گرم و آبت سرد
 سفرهات باز و دلگشا
 جان و تنت بی بلا
 خانهات باصفا
 الهی جنگ نبینی
 غم و نیرنگ نبینی
 دلت خوش، لب ت پر خنده
 فکرت آفریننده
 به همه آرزوهایت نائل شوی
 تو جان من هستی
 لالای، لای لای، دختر نازدار لالای لای، لالای لای
 لالای، لای لای، دختر گلم لالای لای، لالای لای
 دلم برایت پر می زند
 تو بی حد شیرین هستی
 همیشه به تو فکر می کنم
 همیشه ترا زمزمه می کنم
 لالا، لالا، دتر نازدار لالای لای، لالای لای

گوتنبرگ

۱۳۷۹/۱۲/۱۱

Deter Naazdaar

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa
Te cheshe dour, suaale dour
Te zelfe dour, ketaare dour
Te ghadde dour, te sare dour
Te linge dour aa te kamere dour
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa
Deter te me, deele goush
Deter te ganneme ghush
Te me daryou, cheshoune sou
Deele gheraar, ghette zaanou
Maahe munaa, sobe rouzhaa
Vanoushe bou, me sabze rou
Jaane hamdam, gele maryam
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, kouhi kuter, laa laa, laa laa
Gele tiitii me khou daarne
Ferdaa rouz pishe rou daarne
Te khou re khambe men sangin
Te rouyaa daemen rangin
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa
Deter me emshou bad khoue
Te tan khasse, devaa khoue
Bakhes emshou me cheshe sou
Bakhes emshou gele kheshbou
Me kasheye dele bour khou
Rouyaaye letkaa re bellou
Bakhes aaroum, bakhes aaroum
Kheshi te jaane ham-pimoun
Bakhes emshouye shou taare
Ferdaa denyaa pere kaare
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, kuhi kuter, laa laa, laa laa
Kharoush baa kete khou bourde
Aahou baa vare khou bourde
Kahar baa kere khou bourde
Pisahii baa kete khou bourde
Haapu baa tolle khou bourde
Bez baa beskele khou bourde
Miish baa varekaa khou bourde
Gou baa gougezaa khou bourde
Kerk baa chindekaa khou bourde
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa
Aabshaar shouye kashe khete
Dare kouye kashe khete
Varesh avre kashe khete
Armoun bavre kashe khete
Chamen mahe kashe khete
Safer raahe kashe khete
Ruar daryou kashe khete
Asbe siyou kashe khete
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa
Mateti eshene bakhes!
Essare peene bakhes!
Eftaab te chesh-beraa bakhes!
Kakashoon te mirkaa bakhes!
Bakhes me pechike alle!
Baal o par bavve aamaade
Belen parvaaz buni te
Gele per naaz buni te
Kheseni nafes aaroume
Khejiire dim te khandoune
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa

Te gad bouni, maah bouni
Dalir aa raah geshaa bouni
Te dassoun per hener boune
Te zelfoun aa chater boune
Te chesh vinaa, te deel vishaar
Zewoun gooyaa o khesh geftaar
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa
Shirin zevoun, te gel kendi
Heme denyaa safer kendi
Taarike raare sou kendi
Rikaaye deele ou kendi
Bande raa re hemen kendi
She zelfune kamen kendi
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa
Te noon garm aa, te ou bechaa
Te sefre vaaz aa deelveshaa
Te jaan o tan be belaa
Te serekhene baasefaa
Elaahi jang navini te
Gham o niirang navini te
Te deel khesh, lab pere khande
Te khiyaal aa diafrende
Baresi harchchi te khaanii
Me vesse naazenin jaanii
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Laa laa, laa laa, gele deter, laa laa, laa laa
Me deel te vesse zande par
Te sherini be-oun-sar
Hamesh fekr te pali dare
Te khoundesh me gali dare
Laa laa, laa laa, deter naaz-daar, laa laa, laa laa

Gothenburg
1/3-2001

زهره‌ی وسسه مشتاق دائمی دیدار

سرما غوربت

سوئد کل کل روز، بلنن شو

آدم دل بونه كههو

من كجه، اينجه كجه

انجيل پچماي گرما، شنوي كيله كجه

سوئد يخ ليله كجه

"شيرگا"ي سوز ميا تپه

ويشه تازه بشسسه ديم

افتاب كشه ولو بئي لتكا كجه

سوئد ورف كوفا كجه

سميشكه انده بار بيارده

ونه گردن گلي بئي يه

اينتا ننويشت قانونه:

وختي خله بار بياري

ت خسسه گردن گليه

مشت او ت بچا كلييه

خامبه دواره بشنوئم:

تيرنگ باهاره بكشه "زيراب" ويشه ي دله

اسب شرنه پرهاكنه "سبند" كوه

بلبل بسروئه "اتوي" جنگل ميون

اميري اُكتولي اُطالبا

خامبه دواره بوينم:

ميش بچچره "شوره سر" سوز چراخار دله

الله پر بکشه "تخت فریدون" هدار
ونوشه سر بکشه روآر چاکه
شیشک ترازى أروژاسو هاکنن م کور را
اونگدر ک بتاشى بینج بونه کوفاً
ت چش پر خنده بونا
کشه م وسسه بونه وا

خامبه دواره بو هاکنم:
نارنج باهار "جوبار" نارنج جار
اوجى آزولنگ "تجن" کنار

خامبه دواره مزه هاکنم:
تازه بدوشت کف بکرده شیر، من مختاباد خسسه دس جا
لبو أباککله ر شاهى خیابون سر

خامبه دواره بئیرم ت پینه بزه دسس من ش دسسه دله
دیم بمالم ت عرق بزه دیمه دیم

مه عمر کا ور نگردنه
من کجه، اینجه کجه
انجیل پچ مای گرما، شنوی کیله کجه
سوئد یخ لیله کجه

گوتنبرگ
۱۳۷۹/۱۲/۳۰

برای زهره مشتاق همیشگی دیدار

مهاجر سرد

شب‌های بلند و روزهای کوتاه سوئد
دل انسان خون می شود
من کجا، اینجا کجا
گرما مرداد ماه و شنا در رودخانه کجا
یخ سوئد کجا
تپه‌ی سبز مه گرفته شیرگاه
جنگل تازه باران خورده
باغ در آغوش آفتاب کجا
پشته‌های برف سوئد کجا

آفتابگردان آنقدر محصول داد
که گردنش شکست
این قانون نانوشته است:
زمانی که زیاد بار بدهی
گردن خسته‌ات می شکند
کلبه سردت پر از آب می شود

می خواهم دوباره بشنوم:
قرقاول آواز بخواند در جنگل زیراب
شیهه اسب‌ها پر کند کوه سه‌بند را
بلبل در جنگل اتو آواز بخواند
امیری، کتولی و طالبا

می خواهم دوباره ببینم:

میش‌ها در مراتع سبز شوره‌سر بچرند
عقاب در تخت فریدون اوج بگیرد
بنفشه کنار رود بروید
ستاره‌ها راه تاریکم را روشن کنند
زمانی که شالی دروشده پشته می شود
چشمانت پر از خنده می شود
آغوشت برایم باز می شود

می خواهم دوباره ببویم:
عطر بهار نارنج در نارنجزارهای جویبار
عطر پونه و زولنگ در ساحل تجن

می خواهم دوباره بچشم:
شیر تازه دوشیده و کف کرده از دست سرچوپان
لبو و باقلا در خیابان‌های شاهی

می خواهم دوباره دستان پینه بسته‌ات را در دستانم بگیرم
صورت‌م را به چهره عرق‌زده‌ات بسایم

عمرم بر نمی‌گردد
من کجا، اینجا کجا
گرما مرداد ماه و شنا در رودخانه کجا
یخ سوئد کجا

گوتنبرگ
۱۳۷۹/۱۲/۳۰

Sermaa Ghourbet

Suede kelkele rouz, belenne shou
Aadem deel boune kahou
Men keje, inje keje
Anjil pajemaaye garmaa, shenouye kiile keje
Suede yakhlile keje
Shirgaye souze meiya tappe
Visheye taaze bashesse dim
Eftaabe kashe veloubaeoye letkaa keje
Suede varf koufaa keje

Semishke ande baar biyaarde
Vene gerden geli baeiye
Intaa nanvishte ghaanoune:
Vakhti khale baar biyaari
Te khasse gerden geliye
Mashte ou te bechaa keliye

Khambe devaare beshnouem:
Tireng baahaare bakeshe Ziraabe visheye dele
Asbe Sherne per haahene Sebande ku
Belbel basroue Atouye jangele mioun
Amiri o katouli o talebaa

Khambe devaare bavinem:
Mish bachchere Shoursare souze cheraakhaare dele
Alle par bakeshe Tekhteferidoune hedaar
Vanoushe sar bakeshe rouaarchaake
Shishek-teraazi o Rouja su hakenen me koure raa
Aoungeder ke betaashi biinj boune kufa
Te chesh pere khande bounaa
Keshe mevesse boune waa

Khambe devaare bou haakenem:
Naarenje baahaar Joubaare naarenjejaar
Ouji aa zouleng Tejene kenaa

Khambe devaare meze haakenen:
Taaze badoushte kaf-bakerede shir, men mekhtaabaade khasse asse jaa

Labou o bakkele re Shaahiye kheiyaboune sar

Khambe devaare baeirem te pine baze dassé men she dassé dele
Dime bemaalem te aregh baze dime dim

Me oumer kaa var nagerdene
Men keje, inje keje
Anjil pajemaaye garmaa, shenouye kiile keje
Suede yakhlile keje

Gothenburg
20/3-2001



نشر ماز - ۱۳۸۰